

67. évf., 2013. III. 14., ára 50 dinár

10

Jó Pajtás

1848:

Petőfi szelleme él!

Bátorság katonák (1848 által ihletve)

*Itt az idő, ne féljetek,
a csatamezőn remekelhettek.*

*Kardot, kést bátran rántsatok,
ha visszatértek, legendává váltok.*

*Megsérülni sosem kár,
de ha megölsz valakit, az ezzel jár.*

*Lehet, hogy meghalunk,
de a mennyországban újra találkozunk.*

*Biztos, hogy nyerni fogunk,
ha a végsőig kitartunk!*

*Asszonyaink mellettünk állnak,
ha meghalunk, temetőbe zárnak.*

Táncos Tamás, 7. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka
Tanára: Jenei D. Tamara

**(Az 1848-as forradalomról és szabadságharcról
olvassatok bővebben 6. és 7. oldalunkon!)**

Farsangolás Szajánban

öt legyőzők és térszertársat készítők is. Ha már farsang, a fánk is elmaradhatatlan ínycsiklandó az ünnepnek, melynek elkészítésében a gyerekek szülei voltak segítségünkre. Ezúton is köszönjük a fáradozásukat!

A buli estig tartó mulatságba torkollott. Reméljük, jövőre is bulizunk legalább ennyire jól!!!

K. Cs., Móra Károly iskola, Szaján

Kormányos Réka és Balázs

Domonkos Barnabás

Mint minden évben, az idén is télbúcsúztató farsangi mulatságot szerveztünk iskolánkban, melynek keretében díjaztuk a legötletesebben elkészített maszkokat. Tanulóink lelkesen készültek a nagy megmérettetésre. Ötletes jelmezeket öltöttek magukra, melyet sokan saját kezűleg készítettek, kizárólag a maszkok felvonultatásának tiszteletére. Találhattunk közöttük jól álcázott fegyvers rablót, vérszívó vámpírt, dilidokit, szakácsot, ácsot és szobafestőt is. Egész csinos múmiát, bűbajos boszorkát, öreg nénikét és Walt Disney összes tüneményét. A gyerekek osztályonként rótták a tiszteletköroket iskolánk tornatermében, közben pedig egy három tagból álló zsűri bírálta a jelmezüket.

Díjazásuk két kategóriában történt. Az alsósok közül első helyezést ért el Juhász Orsolya (4. osztály), második helyezésben részesült Potlók Renáta (2. osztály), harmadikként végzett Kormányos Réka és Balázs (3. osztály). A kategória kiemelt nyertese pedig Domonkos Barnabás (1. osztály) lett. A felsős tanulónál első helyezést ért el Tóth Ádám (7. osztály), második lett Zombori Tamás (6. osztály), harmadik pedig Apró Bálint (8. osztály). A felsősök fő nyertese Kovács Dominika (5. osztály). A díjak és az ajándékok kiosztását önéletrajzi szórakozás és egy jó kis móka követte, az Egy perc és nyers vetélkedő. A spontán kialakított vegyes csapatok olykor hiábavaló próbálkozása sokszor mosolyt csalt a fiatal arcokra. Természetesen voltak egész ügyes építők, rombolók, gravitáci-

Tavaly a bácsföldváriak vitték el a pálmát

Panni elmagyarázza, hogy mivel két csoport van, így két címtabló is készült: A totyogó pingvinek és Gyöngybaglyok címmel. Ők a fa

Kívánjuk a bácsföldváriaknak, hogy ezúttal is olyan sikeresen szerepeljenek ezen a versenyen, mint tavaly.

Versek és versenyek

Nemrégiben újra benépesült a szabadkai Városi Könyvtár olvasóterme, ugyanis a hagyományokhoz híven az idén is itt rendezték meg a köztársasági szavalóverseny községi döntőjét. Az iskolai megmérettetéseken legjobban szereplő versmondók érkeztek ide abban a reményben, hogy továbbjutnak a körzeti döntőbe. Az általános és középiskolások mellett több művelődési egyesületből is érkeztek szavalók, így a versenynek mintegy nyolcvan résztvevője volt. Köztük **Némédi Emese**, az Október 10. iskola nyolcadikos tanulója, **Imamović Inesz**, a Jovan Jovanović Zmaj iskola hetedikos tanulója és **Faragó Ervin**, a csantavéri Hunyadi János iskola hetedikos diákja is próbát tett. Hármójukkal a versenyről való felkészülésről és a gyermekversekről beszélgettünk, és természetesen az eredményhirdetés előtt az esélyeket is latolgattuk.

Ervin Békés Márta Táskaleltár című versét mondta el a háromtagú zsűri előtt.

– A tanárnőm több verset is felajánlott, de nekem valahogy ez tetszett meg a legjobban, talán azért, mert viccesen, poénosan írta le a költő, hogy egy iskolatáskában mi minden van. Akadt egy másik is, ami tele volt szójátékokkal, és bár jó vers volt, nem mertem elvállalni, mert elég nehéz lett volna megtanulni, ez viszont egy kicsit egyszerűbb volt. A felkészülést még valamikor januárban elkezdtem, a tanárnővel sokat gyakoroltam, és úgy érzem, most a községi döntőn sokkal jobban sikerült elmondanom a verset, mint az iskolai versenyen. Viszont látva a többieket, egyáltalán nem lesz könnyű bejutni a következő fordulóba, sok jó szavalatot hallottam ma. Korábban is vettem már részt szavalóversenyeken, voltam már első is, második is, de nem tudom, most továbbjutok-e. Szerintem

egy gyermekvers legyen vicces, érdekes, és szóljon a mi korosztályunkról. Szerencsére a Táskaleltár ilyen vers. Valahogy a mai fiatalok nem nagyon foglalkoznak a versekkel, a technika, internet elvonja a figyelmüket róla, régen talán jobban érdekelte őket a költészet. Engem anya ösztönzött, hogy versekkel foglalkozzam, egy ideig külön tanárom is volt, aki segített felkészülni.

Inesz elégedetlen volt a szereplésével, ugyanis az utolsó előtti versszak fele kimaradt. Ő Arany János A tudós macskája című versét szavalta el.

– Nem tudom, hogy a zsűri észrevette-e, hogy egy részletet kihagytam, viszont egyébként úgy mondtam el a verset, ahogy terveztem is. Szerintem elsősorban a versnek kell jónak lennie ahhoz, hogy hatást váltson ki a közönségből. A mi korosztályunkhoz nem is valók nagyon komoly versek. Maga a vers elmondásának módja is nagyon fontos, szépen kiejteni a szavakat, hangsúlyozni, nem szabad túljátszani és hadarni sem. Nekem főleg ezzel volt gondom, hiszen én eleve nagyon gyorsan beszélek, és talán még az előadásmódon lehetne finomítani. Még elég kezdő versmondó vagyok, főleg iskolai ünnepségeken mondtam eddig verset, és egyszer indultam az ÁMV-n, ahol negyedik lettem, de nem hiszem, hogy ma továbbjutok. Nem mondhatom azt, hogy nagyon szeretem a verseket, de van néhány, amelyik nagyon tetszik, főleg Romhányi Józsefnek vannak jó gyermekversei, például A teve fohásza ilyen. Egy versben számomra nagyon fontosak a rímek és a ritmus, meg persze a tartalom is.

Emese viszont gyakorlott versmondó, az elmúlt években nagyon sok szavalóversenyen vett részt. Most is egy igen hosszú verssel lépett a zsűri színe elé.

– Arany János Fülemüléjének, egy rövidített változatát mondtam, mert az eredeti elég hosszú. Évekkel ezelőtt már részt vettem a köztársasági versenyen, akkor az országos szintig jutottam, de nem sikerült helyezést elérnem, és azóta nem is próbálkoztam, habár más versmondó versenyeken rendszeresen ott voltam. Ma nagyon izgultam, és elszedtem egy kicsit, de egyébként úgy érzem, jó volt. Csakhogy a többiek is nagyon jók voltak, úgyhogy nem tudom, mire számítsak. A versenyeken szerintem nagyon fontos a vers témája is, és vagy legyen nagyon vicces, vagy legyen drámai és párbeszéddel teli. Ahhoz pedig, hogy szépen mondjuk el, nagyon sokat kell gyakorolni. Ha komolyabb a vers, fontos, hogy megértjük és átérezzük a költő szavait. Szerintem a fiatalok nem szeretik azt, amikor azon kell gondolkodni, mit is akart mondani a költő. Én egyébként nagyon szeretek verset tanulni, szavalni, de nem szoktam őket csak úgy olvasgatni. Gyorsan megy a tanulásuk, és szerintem egy hosszabb verset is meg lehet tanulni egy nap alatt. A Fülemülét két-három hétig folyamatosan olvastam, addig, amíg meg nem maradtak bennem a szavak, mert bemagolni biztosan nem tudtam volna – mondta Emese.

Mint az eredményhirdetés során kiderült, a Fülemüle bizony sikert hozott Emesének, így ő továbbjutott a következő fordulóba. Gratulálunk!

Sztojánovity Livia

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc Magyarország (és a magyarság) újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, önvédelmi harcával a nemzeti mitológia részévé vált. Szerves része volt az 1848-as európai forradalmi hullámnak, azok közül viszont lényegében egyedül jutott el a sikeres katonai ellenállásig. Eredményességét mi sem mutatja jobban, hogy csak a cári Oroszország beavatkozásával lehetett legyőzni, amelynek soha ekkora hadserege addig nem járt még külföldön.

Magyarország a török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc elbukása után erősen korlátozott, mégis meglévő önállóságot élvezve volt része a Habsburg Birodalomnak. Az 1723-ban elfogadott Pragmatica Sanctio törvényesen is rendezte a Habsburg uralkodó és a magyarországi rendek viszonyát. Az egyetlen komolyabb további előrelépést ezen a területen 1848-ig az 1791. évi X. törvénycikk jelentette, amely biztosította az ország jogi függetlenségét a birodalom többi tagállamával szemben.

Kossuth Lajos március 3-án elmondott beszéde fogalmazta meg programszerűen az ellenzék követeléseit: jobbgágyfelszabadítást, közteherviselést, népképviselői parlamentet és felelős kormányt. A Habsburg Birodalom másik felének pedig alkotmányt követelt, amelynek fontos szerepe lett a március 13-án bekövetkező bécsi forradalom kitörésében.

A végső lökést a reformok ügyében végül 1848. március 15-e jelentette, amikor a pesti radikális ifjúság vér nélkül érvényt szerzett az ún. 12 pontnak. Ezalatt Kossuth Bécsben tárgyalta a Habsburg vezetőikkel. V. Ferdinánd először nem akarta szentesíteni a pozsonyi országgyűlésen előző nap megszavazott feliratot, azonban 16-án hajnalban – hallva a Pest-Budán törtétekről – kénytelen volt engedni.

1848. március 15-én a bécsi forradalom hírére magyar küldöttség indult a pozsonyi országgyűlésről a császári városba, s időközben Pesten is kitört a forradalom. Március 17-én V. Ferdinánd hozzájárulásával gróf Batthyány Lajos felelős magyar kormányt alakított.

Az utolsó rendi országgyűlés által elfogadott áprilisi törvényeket az uralkodó, V. Ferdinánd április 11-én szentesítette. Ez fordulópontot jelentett a magyar történelemben,

Than Mór: Komáromi csata

az ország gazdasági-politikai-kormányzási rendszere óriási változáson ment keresztül. Az áprilisi törvények alapján Magyarország csaknem független ország lett. Kimondták Magyarország és Erdély egyesülését. A törvények biztosították a polgári fejlődést, a felzárkózási lehetőséget nyugathoz. Megkezdődött a jobbgágyrendszeren és a nemesi kiváltságokon alapuló feudális rendszer felszámolása. A jobbgágyfelszabadítást is kitűzték, ennek módját azonban egyelőre nem rendezték.

A magyar siker hatására a Magyarországon élő nemzetiségekben is feltámadt a nemzeti érzés. 1848-ban már nem elégedtek meg anyanyelvük kisebb-nagyobb használatával. Magukat mint külön nemzetet akarták elismertetni az ország határain belül. A magyar vezetők azonban erről hallani sem akartak. Szerintük anyanyelvüktől függetlenül országunk minden lakója az egységes magyar nemzet tagja.

A szerb vezetők és a horvát országgyűlés egyaránt a bécsi udvarhoz fordult segítségért. Bécs mindent meg is tett az ellentétek kiegyezése érdekében. A Habsburgok előbb titokban, majd nyíltan is támogatták a magyar forradalom ellen irányuló szerb felkelést és a horvátok támadását. A horvátok és a szerbek, akiknek területén határőrző egységek álltak már a 18. század óta, rendelkeztek bizonyos mértékű katonai tapasztalatokkal. A „szerb kártyát” az osztrákok a Rákóczi-szabadságharc során egyszer már kihasználták, de akkor még nem csi-

náltak akkora vérfürdőket, mint 1848–49-ben. Még korábban, a 16. században állította maga mellé a délvidéki szerbeket Ausztria, amikor azok 1526 végén Cserni Jován vezetésével felkelést indítottak I. (Szapolyai) János ellen, akivel szemben a Habsburgok meg akarták szerezni a magyar trónt.

A Délvidéken a szerbek felkelését nem sikerült elfojtani, a Bánság legfontosabb erődei, Arad és Temesvár pedig császári kézen maradt, a várőrségek csapatai sikeresen működtek együtt a szerbekkel. Velük szemben magyar kézen maradt Pétervárad, majd Eszék erődjét is biztosították, és a honvédsereg jelentős erőket összpontosított a térségben.

Jellasics Mosonnál megállt, hogy bevárja erősítéseit. A gyenge harcértékű horvát népfelkelőket hazaküldte, lovasságát és tüzérségét jelentős számban növelte. A Jellasics által vezetett császári sereg ekkor közel 30 000 főből és 99 lövegből állt. A szembenálló magyar sereg 27 000 fővel és 82 löveggel rendelkezett, de magas volt a frissen sorozott katonák száma – Pákozdtól a Jellasics javára megfordultak az erőviszonyok.

Október 30-án a Bécs melletti Schwechat falu közelében a Móga János vezette magyar sereg vereséget szenvedett a Windisch-Grätz és Jellasics által vezetett egyesült császári haderőtől, melynek azonban csak a horvát bán vezetése alatt álló alakulatai kerültek harcéríntkezésbe a magyarokkal. Móga a csatában megsérült, majd lemondott a pa-

rancsnoki posztról. Kossuth Görgei Artúrra bízta a sereg parancsnokságát, és tábornokká nevezte ki.

Novemberre Erdély és egyben Székelyföld nagy részét megszállták a császári hadak. Csúpán Háromszék állt ellen november végén is, lekötve ezzel a császári hadak jelentős részét. A székelyek ellenállását Háromszéken Gál Sándor ezredes, Bede Mózes kormánybiztos és Gábor Áron vezette. Háromszék ellenállása lehetővé tette, hogy a végveszélybe került 1848–1849-es forradalom és szabadságharc tovább folytatódjon.

Kossuth és Görgei 1848 novemberében haditervet dolgozott ki az ország ellenséges támadás idején hatásos védelmét illetően, Görgei javaslatával ellentétben – ami a védelmi erők megerősített állásokba való összpontosítását szorgalmazta – Kossuth azon akarata érvényesült, miszerint az ország minél nagyobb részét meg kell óvni az újoncozás érdekében. Nyugat-Magyarország védelmét ekkor két, egymástól meglehetősen távol elhelyezkedő seregtest látta el, az egyik Görgei Artúr fel-dunai hadserege kb. 28 000 fő, és Perczel Mór kb. 10 000 fős serege.

1848 decemberében Ferdinánd császár helyét Ferenc József foglalta el. Az európai forradalmak többségét ekkorra már levertek, és Magyarországon is kezdtek megerősödni a forradalom ellenségei. A császári királyi seregek támadása december elején indult, Windisch-Grätz serege több hadoszlopban vonult fel az országban, a főszereg kb. 55 000 katonája a fővezérrel együtt Görgei üldözésébe kezdett, cs. k. erők kb. 12 000 fő délről és nyugatról fenyegették Perczel seregét. Franz Schlick altábornagy Galíciából betört a felvidékre, elfoglalta Eperjest és Kassát, december 11-én megverte Pulszky Sándor csapatait. Görgei december közepén megütöközt Windisch-Grätzcel, aki könnyűszerrel elsöpörte a magyar sereget, ami ettől függetlenül nem bomlott fel, és rendezetten Győr felé hátrált. A várost azonban nem tartotta a magyar sereg – a rendkívüli hideg következtében a várost övező védműként szolgáló vizek és mocsarak annyira befagytak, hogy ágyúval is könnyen átkelhetek rajta – a császári seregek megérkezése előtt a fővárosba távozott. Január végére a magyar csapatok feladták Bácskát és a Bánságot, a Kiss Ernő vezette bánsági hadtest is súlyos vereséget szenvedett. Ezt követően 1849. január elejétől május 31-éig Debrecenben ülésezett az országgyűlés.

A dicsőséges tavaszi hadjárat jelképesen 1849. április 2-ától május 21-ig tartott, melynek során a magyar honvéd seregek óriási,

Budapest az 1800-as években

ám nem teljes katonai sikert értek el. A terv a császári csapatok bekerítése és Komárom felmentése volt.

A főerők célja Komárom felmentése, és ezzel a Pest-Budára összpontosított császári hadak bekerítése. Közben a pesti seregeknek elterelő támadásokat kell indítaniuk azt a látszatot keltve, hogy Görgei valódi célja Pest bevétele. Komárom felszabadításával, a bekerítés elkerülése végett a császáriak kénytelenek lettek volna feladni a fővárost és Bécs felé menekülni. A terv ismét azt a kockázatot rejtette magában, hogy amennyiben kiderül, hogy Pest előtt csak kisebb csapatok maradtak, azokat a császáriak elsöpörhették volna, és így fordított bekerítés áll elő. Azonban elősegíti, hogy a felvidéki hadakat is Pestre összpontosítsák a császáriak.

Komárom felmentése ugyan sikerül (komáromi csata, április 22–23.), de a császári vezetés időben észbe kapott, illetve a magyar seregek az Ipolyon, a Garamon és a Vágon is át kellett kelnie, ami komoly idővesztéssel járt, ezért a bekerítés már elmaradt. Április 23-án bevonul az első huszár a kiürített pesti utcákra.

1849. június közepén Rüdiger és Paszkievics vezetésével több oszlopban közel 200 000 fős orosz hadsereg tört Magyarországra. A magyar vezetés így képtelen volt tartós ellenállásra képes fegyveres erőt állítani az orosz intervenció elé. A két nagyhatalom összefogása megpecsételte a magyar forradalom és szabadságharc sorsát.

A szabadságharc sorsa abban a pillanatban eldőlt, amikor az oroszok a magyar határt

átlépték, de a válság bekövetkezéséig eltelt még pár hónap. A temesvári vereség után azonban már csak két lehetőség maradt. Vagy harcol tovább a magyar sereg minden remény és cél nélkül, amíg utolsó szálig elvérzik, vagy leteszi a fegyvert, miután a hadjárat viselésére elégséges eszköze sincsenek. Görgei haditanácsot tartott vezéreivel és tisztjeivel, s a fegyver letetésére szánta el magát.

Az utolsó jelentősebb harcképes seregtest, a Görgei vezette feldunai hadsereg feltétel nélküli fegyverletételére 1849. augusztus 13-án került sor Világosnál, az orosz Fjodor Vasziljevics Rüdiger tábornok csapatai előtt. Sok kisebb magyar csapat ettől külön tette le a fegyvert.

A forradalom alig fejeződött be, a császáriak mindjárt megkezdtek a megtorlást. Haynau, a magyarországi osztrák főparancsnok felállította a haditörvényszéket, melyek több száz tisztet és polgári személyt ítélték halálra, és még többet várfogságra. A foglyul ejtett katonák közül a magyarokat, székelyeket, lengyeleket és németeket erőszakkal besorozták az osztrák hadseregbe, a más nemzetiségűeket hazaengedték. 1849. október 6-án Aradon kivégezték a magyar forradalom 13 tábornokát, az aradi vértanúkat. Ugyanezen a napon főbe lőtték Batthyány Lajos első magyar miniszterelnököt is, majd október 25-én Kazinczy Lajost. A forradalom után a császáriak nem teljesítették a (mindvégig a magyarok ellen harcoló) szerbeknek és hovátoknak tett ígéreteiket, ők is el kellett, hogy szenvedjék a forradalom leverése utáni önkényuralmi rendszert.

A teljes szöveget itt olvashatjátok el:

<http://1848.network.hu/blog/1848-hirei/1848-49-es-forradalom-es-szabadsagharc>

A második pun háború (i. e. 218–201)

Az első pun háborúban a rómaiak győztek. A punok nem tudtak beletörődni a vereségbe, a békekötés után azonnal megkezdték az előkészületeket, hogy előbb-utóbb visszavágjanak a rómaiaknak. Huszonkét esztendeig béke uralkodott Róma és Karthágó között, miközben Hamilkár Barkasz karthágói hadvezér élete céljával tűzte ki, hogy kijátsza Rómát, és megtöri hatalmát. Ennek a Hamilkárnak az unokája Hannibál volt, akit a végzet arra jelölt ki, hogy a legrettenetesebb ellenfele legyen a rómaiaknak.

Hamilkár elhatározta, hogy Hispániában szervezi meg a pun hadsereget, s innen indulva, szárazföldön támadja meg Itáliát. Időszámításunk előtt 236-ban költözött Hispániába unokájával együtt. Hannibál később elmondta, hogy nagyapja már ekkor – a fiú nem volt több tizenegy esztendőnél – megeskette, hogy haláláig ellensége lesz a római hatalomnak.

Hamilkár a fiatal Hannibált magával vitte a táborba, s ott a katonák között nevelte. Amikor Hannibál megérkezett Hispániába, tüstént elkezdtek fölkészítést és harci kiképzést. Miközben fölcseperedett, egyre inkább kezdett nagyapjára hasonlítani. Ugyanazt az eleveséget, ugyanazt a határozott tekintetet, ugyanazokat az arcvonásokat fedezték fel rajta. Hannibál népszerűsége napról napra növekedett, de most már nem is a nagyapja miatt szerették, hanem saját jellemét és egyéniségét kedvelték meg.

Egyformán tudott parancsolni és engedelmeskedni. Hihetetlen merészséggel vágott bele a legveszedelmesebb feladatokba, mégis bölcs körültekintéssel járt a veszedelmek között. Nem létezett olyan fáradságos munka, amely a testét kifárasztotta, vagy lelkét gyengének mutatta volna. Egyformán tűrte a hőséget és a hideget, mértékletes volt az evésben és ivásban. Pihenésre is csak azt az időt fordította, ami az ügyek elintézése után megmaradt, de még ekkor sem keresett puha ágyat, csendes pihenőhelyet. Nemegyszer sokan láthatták, amint katonai köpenyében burkolózva ott hevert a földön az őrhelyek és a táborok között. Ruhája semmiben sem különbözött társainak viseletétől. Annál inkább meg lehetett nézni fegyvereit és lovait. A lovasok és gyalogosok között a legelső volt, elsőnek ment a csatába, utolsónak távozott a harcterről.

Hannibál fiatalon, i. e. 221-ben, 26 esztendőskorában lett a pun hadsereg főparancsnoka. Seregeivel elindult Hispániából, és átkelt az Ebró folyón. Mivel a Földközi-tenger mentén vezető hajóutat a rómaiak könnyen lezárták, Hannibálnak más megoldáson kellett törnie a fejét. Átkelt a Rhone folyón, majd a punok által addig nem ismert Alpok hegyláncain. Soha még nagyobb, szerteágazóbb haditervet ember nem hajtott végre. Hispániából kiindulva öt és fél hónap alatt 1600 kilométert tett meg seregeivel, mígnem kijutott a Pó völgyébe!

Polübiosz történetíró így látta Hannibál seregének alpesi útját:

„Harmincnyolc ezer gyalogos és hatezer lovas mellett 37 elefánt vágott neki a folyótól keletre kanyarodva az Isara (mai Isère) völgyébe vezető útnak. A kelta törzsek ellátták a punokat élelemmel és meleg ruházattal...” „az első tíznapos menetelés során mintegy nyolcszáz stadionnyi (kb. 148 km) távolságot tettek meg...” „Végül – folytatja Polübiosz – Hannibál feljutott a hágóhoz. Itt két napig időzött, hogy a fáradt katonák kipihenhessék magukat.”

„Másnap azután felkerekedtek, és megkezdték a leereszkedést, de a terep nehézségei és a nagy hó miatt csak lassan tudtak előrehaladni... Ezután három napig tartó keserves menetelés után sikerült az elefántokat is lejutatniuk... Az Alpokon való átkelést sikerült tizenöt nap alattá végrehajtani!”

Amikor Hannibál hadseregével átkelt az Alpokon, betört Itáliába. Hannibál tizenöt esztendőn keresztül tartott ki Itáliában, mindig győztesen és veretlenül! A római generálisok nem állták meg a helyüket a punok előtt, s ahol szembeszálltak velük, vereséget szenvedtek. Két nagy győzelmet aratott Észak-Itáliában. Azután délre szorította a rómaiakat, benyomult Etruriába, törbe csalta, körülvette és tökéletesen elpusztította a római sereget a Trasimenus-tónál.

I. e. 216-ban jóval nagyobb római sereg, amely Varró vezérlete alatt állott, szállott vele szembe Canne mellett, de Hannibál ezt a hadsereget is teljesen megsemmisítette.

Livius római történész így élte meg a Canne melletti csatát: „Harci kiáltások közben segédcsapatok kezdték meg a csatát, mégpedig először a könnyűfegyverzetűek. Ezután a gall és hispániai lovasokból álló balszárnny csapott össze a római jobbszárnnyal... Az ütközet nagyon heves volt, és a megvert római lovasok futásnak eredtek. A lovasscata vége felé kezdődött el a gyalogosok harca, amely eleinte mind erő, mind elszántság tekintetében egyenlőnek mutatkozott. Végül azonban a rómaiak behorpasztották az ellenség előreugró ékét... Ez az ék azonban most először egyenessé tette az arcvonalat, majd még tovább hátrált, és köz-

pen be is öblösödött. Ugyanakkor az afrikaiak már kétfelől bekanyarították szárnyaikat, majd amikor a rómaiak középen óvatlanul továbbnyomultak, egyre jobban körülfojták őket, és teljesen szétverték a római gyalogságot...”

Ekkor hangzott el Rómában a remült kiáltás: Hannibál ante portas!, vagyis magyarul: Hannibál a kapuk előtt! Hannibál azonban nem tudta bevenni Rómát, mert nem voltak ostromgépei. A rómaiak viszont nagy eltökéltséggel és kitartással tovább állták a harcot, Canne után is elutasították Hannibál békeajánlatait.

A rómaiak ereje tehát ebben a válságos helyzetben mutatkozott meg leginkább. Az áldozatokat nem kímélve egyre újabb seregeket szerveztek, és így a háború másik felében magukhoz ragadták a kezdeményezést. A harc irányítását egy rendkívüli hadvezér, Cornelius Scipio (olv.: Kornéliusz Szcipió), Hannibál méltó ellenfele vette a kezébe. Először Hannibál utánpótlását vágta el, majd hódító hadjáratot vezetett Hispánia ellen (ami akkoriban karthágói gyarmat volt), majd elfoglalta a punoktól Szicíliát – ezzel elvágta a punok visszavonulását. Végül Scipio a hadműveletek színterét áttette Afrikába. Így Hannibál is kénytelen volt visszavonulni Karthágó környékére. Nagyszabású hadjáratra már nem volt többé ereje, és még idejében visszatért Karthágóba. Ezt az utolsó ütközetet, a zamai csatát i. e. 202-ban Karthágó város falai tövében vívták meg. Ebben a csatában szenvedett Hannibál először vereséget. Scipio győzelméért az Africanus (afrikai) melléknevet kapta.

Karthágó kénytelen volt a vereség után megalázó békét kötni a rómaiakkal. Minden Afrikán kívüli birtokról le kellett mondania, 10 000 talentum hadisarcot kellett fizetnie, és az egész flottáját át kellett adnia ellenfelének. Ezután Róma engedélye nélkül még háborút sem kezdetett. Róma viszont a Földközi-tenger nyugati medencéjének ura és az egész medence első hatalma lett...

Összeállította: Uri Ferenc történész

Március 14.

Matild, Méta, Jára, Jarmila, Tilda és Paulina napja.

Matild: Germán eredetű név. Elemének jelentése: hatalom + harc.

Jára: A szláv Jarmila és Jaroslava nevek önállósult rövidülése. Elemének jelentése: tavasz + kedves.

1989. III. 14. (24 éve)

3.14 – A Pi világnapja. 1989-ben Larry Shaw amerikai fizikus a San Franciscó-i tudományos múzeumban, az Exploratoriumban rávette néhány kollégáját, hogy március 14-én járkaljanak körbe-körbe, aztán egyének egy pitét. A pi-napnak elnevezett rendezvényt a következő évben is megismételték, a kezdeményezéshez más intézetek is csatlakoztak, és néhány éven belül nemzetközi ünnep lett.

1879. III. 14. (134 éve)

Megszületett Albert Einstein német születésű amerikai fizikus, a relativitáselmélet kidolgozója. Tudományos körökben és a hétköznapi emberek számára egyaránt a legnagyobb 20. századi tudósnak tartják. Ő fejlesztette ki a relativitáselméletet és nagymértékben hozzájárult a kvantummechanika, a statisztikus mechanika és a kozmológia fejlődéséhez. 1921-ben fizikai Nobel-díjjal jutalmazták „az elméleti fizika területén szerzett érdemeiért, különös tekintettel a fénylektromos jelenség törvényszerűségeinek felismeréséért”. Egy ideig „újvidéki vejő” volt: Mileva Marić matematikussal a mai Kiszácsi utcai házukban laktak.

Március 15.

Kristóf, Zakariás, Lujza, Lukrécia, Kelemen és Ludovika napja.

Kristóf: A görög Krisztophorosz névből származik. Jelentése: Krisztust hordozó.

Lukrécia: Római eredetű Etruszk nemzetségnévből származik. A név jelentése: megnyerő, vonzó.

1848. III. 15. (165 éve)

Győzött Pesten a forradalom. Március 15 jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretétét, szabadság utáni vágyát fejezi ki.

1848. III. 15. (165 éve)

A pesti nép követelésére a Nemzeti Színházban bemutatatták Katona József Bánk Bányát. A drámát először 1833-ban mutatták be Kassán. A darab a 40-es években vált aktuálissá a nagyközönség számára. 1848. március 15-én Katona drámájával együtt

ünnepezték a forradalom. 1861-től Erkel Ferenc zenéjével operaváltozatát is sikerrel játsszák, mint első osztályú hazafias darabot...

Március 16.

Henrietta, Bálint, Valentin, Henrik, Ábris, Hiláriusz és Eszmeralda napja.

Bálint: A latin Valentinus családnévből származik. Alapszavának, a latin valens szónak a jelentése: erős, egészséges.

Hiláriusz: Latin eredetű név. Jelentése: derűs, vidám, jókedvű.

1521. III. 16. (492 éve)

Magellán (teljes nevén: Fernão de Magalhães) spanyol szolgálatban álló portugál tengerész felfedezte a Fülöp-szigeteket. Spanyolország megbízásából az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán között megtalálta a délnyugati átjárót, és átment a később róla elnevezett 600 km hosszú tengersonoron a dél-amerikai szárazföld és a Tüzföld között. Az első Föld körüli út végét – amely bebizonyította, hogy a Föld gömbölyű – már nem érte meg, mert az őslakosokkal vívott harcban életét vesztette a Fülöp-szigeteken.

1787. III. 16. (226 éve)

Megszületett Georg Simon Ohm, német fizikus, az elektromos ellenállás felfedezője.

Március 17.

Gertrúd, Patrik és József napja.

Gertrúd: Germán eredetű név. Jelentése: dárda erő, varázslónő, vagyis a dárdák varázslónője.

Patrik: A Patrícus név ír eredetű alakváltozata. Jelentése: rómainak született nemes. Az 1990-es években hirtelen nagyon népszerű lett.

461. III. 17. (1552 éve)

Szent Patrick napja, évente tartott ünnep Szent Patrik, Írország egyik védőszentje tiszteletére, az írek nemzeti ünnepe. Március 17-én tartják, azon a napon, melyen a hagyomány szerint Patrik, az írek apostola, a latin nyelvű vallási művek szerzője meghalt.

1848. III. 17. (165 éve)

Batthyány Lajos kiadta első elnöki körlevelét az ország hatóságaihoz a rend fenntartására. Hajnali kettőkor a Pozsonyba érkező gőzös meghozta Pestről a 12 pontot és a Nemzeti dalt, illetve az ottani események hírért. Hajnali fél öt körül az akkor még téves hír terjedt el, hogy a király kinevezte Batthyányt magyar miniszterelnökké, ami csak késő délelőtt valósult meg, a híre pedig délutánra érkezett meg Bécsből az országgyűlés és az ifjúság küldöttségével.

Március 18.

Sándor, Ede, Alexandra, Nárcisz napja.

Sándor: A görög Alexander név rövidülésének a megmagyarosodott alakja. Jelentése: férfiakat vagy férfaktól megvédő.

Ede: Német eredetű név, az Edvárd, Eduárd név rövidüléséből önállósult. Jelentése: birtok, vagyonörzés, védelem.

1584. III. 18. (429 éve)

Moszkvában 53 éves korában meghalt IV. (Rettegett) Iván. 1553-tól Moszkva nagyhercege, majd 1547. I. 16-tól minden oroszok cára volt. IV. Iván kormányzását brutális kegyetlenség és szigor jellemezte, kortársai ezért nevezték „Rettegettnek”. Halála után fia, a gyengeelméjű I. Fjodor Ivanovics lett az új cár, aki helyett Borisz Godunov vette át a kormányzást.

1871. III. 18. (142 éve)

Kikiáltották a párizsi kommünt (párizsi községtanács, franciául: Commune de Paris), egy szocialista államszervezetet, melyet május 21. és május 28. között vertek le. A párizsi kommun bukása után 17 ezer főt akasztottak fel az abban való részvétel miatt.

Március 19.

József, Bánk és Jozefa napja.

József: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Isten tegyen a most született gyermekekhez, Jahve gyarapítson. Korábban, a 18. századtól kezdve a leggyakoribb férfinevek közé tartozott.

Bánk: Régi magyar személynév, a Bán név kicsinyítő képzős származéka, mely a bán méltóságnévből származik.

Március 19.

Szent József, az ácsok és az otthont alapítók védőszentjének ünnepe. József az I. században élt ács, Szűz Mária jegyese és Jézus nevelőapja.

1832. III. 19. (181 éve)

Megszületett Vámbéry Ármin (eredeti neve: Wamberger Hermann) orientalista, egyetemi tanár. Rasid Effendi néven, szunni dervisnek öltözve indult el Konstantinápolyból. Teheránig jutott el, ahol csatlakozott egy Mekkból hazatérő zarándok-csoporthoz. Velük átutazta Közép-Ázsia sivatagjait, Erzerumot, állomáshelyeik lévén Tabriz, Zandszan, Gazvin, majd Iszfahánon keresztül Siraz. 1863-ban megérkezett az üzbég Khorasanba (mai nevén: Chiva), ahol még a kán fogadásán is sikeresen játszsa Rasid Effendi szerepét. 1864 májusában visszaérkezett Pestre. Keleti útja első eset volt arra, hogy egy európai ellátogasson oda, ahová neki sikerült. 1865-ben Angliába utazott, ahol kitüntető fogadtatásban és elismerésben részesítették. Kiadja a Travels in Central Asia című írását, ami a lopva írogatott kis jegyzetei alapján készült.

Március 20.

Klaudia, Irma, Alexandra, Mór, Hubert és Csák napja.

Irma: Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltozataival az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmín germán isten nevéből származik, jelentése: Irm-isteniség.

Csák: Török, magyar eredetű név, származhat azonban szláv személynévből is. Jelentése: ütő.

1894. III. 20. (119 éve)

Meghalt Kossuth Lajos szabadságharcos, államfő. A nemzeti függetlenségért, a feudális kiváltságok felszámolásáért s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem legnagyobb alakja volt. 1848. március 17-től ő volt a gróf Batthyány Lajos vezette első magyar felelős kormány pénzügyminisztere, majd 1848. októbertől a Honvédelmi Bizottmány elnöke. 1849. augusztus 11-én Aradon lemondott, és Görgey ruházta a hatalmat, majd az augusztus 13-i világi fegyverletétel után emigrációba kényszerült, de élete végéig harcolt a magyar ügyért.

1727. III. 20. (286 éve)

Meghalt Sir Isaac Newton angol fizikus, matematikus és csillagász, a gravitáció és a tömegvonzás felismerője. Felismerte, rendszerezte és leírta a mechanika alaptörvényeit.

Tavaszköszöntő

Gyorsan duzzadó és kipattanó rügyek, a bokrok között és az erdei tisztásokon virágokat kereső, zümmögő méhek, csapongó citromlepkék jellemzik a márciust, mind hangosabbá és sokszínűbbé váló madárkórus az áprilist, a május pedig kilombosodott, zöldbe borult fáival és bokraival, a fészkekben lapuló tojásokkal és fiókákkal már maga a beteljesülés. A tavasz lüktetése szinte tapintható. Az erdőben, a mezőn, a mocsárban, a nádvilágban, a parkokban és a kiskertekben olyan gyors változások szemtanúi lehetünk, ami még a technika ezer vívmányához, nemegyszer ördögös megoldásaihoz szokott ember számára is elképesztő vagy – mondjuk inkább úgy – csodálatos lehet. A fekete bodza ágain duzzadó rügyeket néhány nap múlva már mint zöld levélkét látjuk viszont, az éjszakai esőt követően gombák nőnek szinte a semmiből, a barna varangy lerakott petéi pedig egyik hét végéről a másikra apró, fekete lárvákká, fűszálakon kapaszkodó ebihalakká alakulnak. A tavasz a természet megújulásának évmilliók óta ismétlődő csodája.

A hétköznapiak ilyenkor még tanulással telnek, de a hét végeken már vár az erdő és a mező. Használjuk ki ezeket a napokat, ki-ránduljunk, töltsünk minél több időt a szabadban! Tanuljunk meg örülni az első zöld fűszálaknak, az illatozó virágoknak, a felettük repülő lepkéknek és tarka potrohú poszméheknek, hallgassuk a távoli Afrikából hazatért fülemülék csattogását, valamint a petézni érkező barna varangyok, ásobékák halk vartogását. Ha csak egy mód van rá, menjünk ki a terepre, a fák közé, a folyók és a tavak partjára vagy a csobogó patakok mellé, ahol, bár talán teljesen eltérő környezetben, a mottó mindig ugyanaz marad: láss, figyelj, tapasztalj, és próbáld minél jobban megismerni a körülötted élő, lüktető természetet!

A márciustól májusig tartó időszak nagy-szerű alkalmat kínál arra, hogy – persze, csak

Szürke gém

biztos távolból – megfigyeljük egy gémtelep vagy, ahogy nagyon találóan nevezik, gémfalu tavasszal induló életét. A Tiszát ma már, sajnos, csak helyenként kísérő, a fejszéket és a láncfűrészeket szerencsésen megúsó fűz-nyár ligeterdőkben több vegyes gémtelep is van. Kora tavasszal rendszerint a szürke gémekek jelennek meg először a telepen. Igazgatják a tavalyról megmaradt fészkeket, vagy éppen újakat építenek. Ha tehetik, a magas fák koronájában készítik a természetükhöz képest meglepően kis gallyfészkeiket. Március végén már javában építkeznek, hordják a fákról letört vagy a földön talált száraz ágakat, áprilisban pedig már költenek is. Másodikként a bakcsók bukkannak fel a gémfaluban. A különösen szép nászruhájú madaraknak április utolsó napjaitól teljesek a fészkeik. Két hullámban, március–április, illetve április–május fordulóján térnek haza afrikai téli szállásukról a hófehér, dísz tollakkal ékes kis kócsagok. A költésük ezért nagyon elhúzódik. Május elején a párok egy részének már tojásai vannak, másokat még a nyár dere-

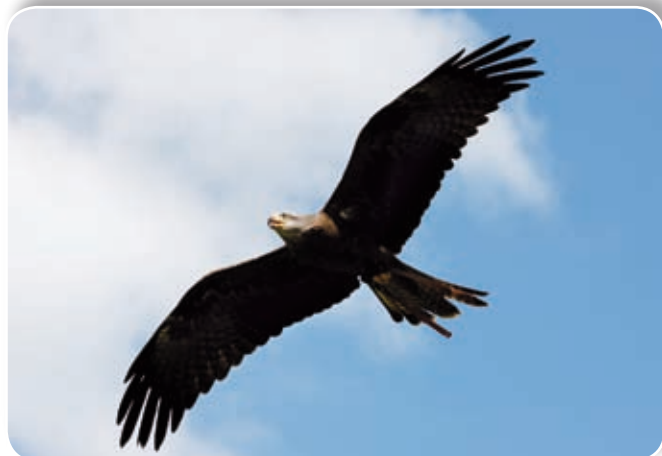
Üstökös gém

kán is fészkepítés közben figyelhetünk meg. A vegyes gémtelepeken, elsősorban a folyókat kísérő ligeterdőkben gyakori társak a déli elterjedésű üstökös gém. Társainál később, csak április végén, május elején érkezik haza nyugat-afrikai telelőhelyeiről.

A vegyes gémtelepen mindig nagy a forgalom. Az egyik fészkekben fiókák követelik hangosan ketyegve az eleséget, a másikban még tojásokat melengtet az öreg madár, s mindig akadnak építkezők is, amelyek néha a dolog könnyebbik oldalát választva egy óvatlan pillanatban a szomszéd fészkekből csennek el egy-egy ágacskát az otthonukhoz. A hatvanas években rendszeresen táboroztunk gémtelep közelében. Figyeltük a kolónia éltét, a közeli földekre induló és onnan érkező madarakat, a fészkekben ülő fiatalokat. A telep gyarapodását, a fiókák növekvő étvágyát a talajt borító szederdzsungel egyre fehérebbé váló levelei is jelezték.

A lármája miatt már a távolból hallható és a sajátos illata miatt messziről érezhető gémtelep egyéb állatokat is a közelbe csábít. A barna kányák nem véletlenül fészkelnek a közelben. Gyakran különböző rágcsálók mellett fiatal bakcsókat és kis kócsagokat is zsákmányoltak. Rendszeresen látogatták a telepet éjszakánként a rókák is, hogy a szegényes fészkekből a vihar után földre hullott fiókákat és a különböző táplálékmaradványokat összeszedjék.

Sch. E.

Barna kánya

Barna varangy

Hallottál már a zebroidról? Vagy a liger-ről, leoponról? Ezek a keverék fajok, bár mesébe illőnek tűnhetnek, nagyon is valóságosak. Már a neveik is úgy hangzanak, mintha az írói fantázia teremtményeiről lenne szó, de ezek a hibridek élő állatok, amik emberi beavatkozással vagy természetes úton jöttek létre.

Zebroid

Lumpkin megyében született egyszámárzebra keverék, minden emberi beavatkozás nélkül. A csikó mindkét faj jellegzetességeit magán viseli: anyja számárkanca, apja zeb-racsődör. Bár a természetben is előfordul a fajok keveredése, ez legtöbbször emberi beavatkozás révén történik. A legutolsó vadon élő zebroidot negyven évvel ezelőtt látták. Mount Kenyában rendszeresen keresztezték zebraikat lovakkal, a született csikókat pedig turistalátványosságnak szánták. A zebroid kifejezés a zebra keverékeire vonatkozik.

Liger

A tigris és az oroszlán a vadonban csak nagyon ritkán keveredik, a kölykök legna-

gyobb része pedig elpusztul. Jelenleg két liger él a Miami Jungle Island Theme Park-ban. A liger külsőre leginkább az oroszlánra hasonlít, bár sörénye nincs, és a tigrisre is emlékeztet. A bundájuk lehet teljesen csíkos, de az is előfordulhat, hogy egyáltalán nincsenek csíkjaik. A liger apja oroszlán, anyja tigris. Fordított esetben a hibrid sarj neve tigon.

Leopon

A leopon a leopárd és az oroszlán hibridje. Bár manapság nem létezik, régen japán és európai állatkertekben gyakran tenyésztették.

Beefalo

A beefalo az amerikai bölény (buffalo) és szarvasmarha keveréke. A tizenkilencedik században látták először vadon élő beefalot, manapság a húzáért tenyésztik.

A legérdekesebb hibrid állatok

Káma (teve-láma)

A káma a teve (camel) és a láma hibridje. A tudósok azt remélik, hogy az új faj egyesíti a teve méretét és szívósságát a láma szelídségével. 1998-ban Dubaiban megszületett Rama, az első kámacsődör, ám a kísérlet nem bizonyult sikeresnek. Azóta további négy kámát tenyésztettek ki.

Wholphin (Gyilkos bálna és delfin)

Egy másik hibridfaj, ami 1985-ben született meg, egy nőstény palackorrú delfin és egy hím gyilkos bálna keveredéséből, a hawaii tengeri vadsparkban. 2005-ben a wholphin saját utódnak adott életet.

Grizzly-jegesmedve

Állítólag a klímaváltozás miatti vándorlásaik során találkoztak és keveredtek a grizzly és a jegesmedvékkel. A hibrid nagyon ritka a természetben, de néha felbukkan egy-egy példány, mivel a grizzly és a jegesmedve élőhelye gyakran fedi egymást.

A csimpánzok rövid távú memóriája jobb az emberénél

A csimpánzok talán okosabbak, mint gondolnánk, a rövid távú memóriájuk legalábbis jobb az emberénél – állítja egy japán kutató.

A Kiotói Egyetem Főemlőskutató Intézetének tudósa, Macuzava Tecuro az Amerikai Tudományos Ismeretterjesztő Társaság (AAAS) bostoni kongresszusán ismertette kutatásait. A kísérletben az Ajumu nevű csimpánz figyelemre méltó képességről tett tanúbizonyságot. Egy képernyőn véletlenszerűen jelentek meg és tűntek el előtte számok egytől kilencig. A csimpánz a számok feltűnésének helyét és felbukkanásuk sorrendjét is fel tudta idézni. Ajumu a számok sorrendjével is tisztában van 1–19-ig: anélkül, hogy megmutatták volna neki, növekvő sorrendben érintette meg a számjegyeket – számolt be tapasztalatairól Macuzava.

A japán tudós az előadásán megjelent kollégák és újságírók előtt mosolyogva jegyezte meg, hogy egy átlagember a látottakat nem tudná Ajumu után csinálni. A kutatás szerint viszont hat csimpánz

közül hat képes kilenc szám helyére és sorrendjére visszaemlékezni a felmutatás után.

Macuzava szerint ez a remek rövid távú memória segíti a csimpánzok túlélését a vadonban, ahol gyakran kell gyors és összetett döntéseket hozniuk. Lehetővé teszi, hogy az agy egyszerre több gondolattal foglalkozzon. A csimpánzok például így navigálnak a fák ágai között, és ennek segítségével döntenek arról, mit tegyenek, amikor állatcsoportok kerülnek szembe egymással.

RÜGYFAKADÁS

Nőnapot ünneplünk

*Fiúk, kicsik és nagyok
ma örömet szereznek,
lányoknak és nőknek
virággal kedveskednek.*

*Szekfű, rózsá, ibolya
és sok jókívánság mellé
évről évre ilyen módon
állnak a nők elé.*

Nagy Anita, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Az alsós éveink

Elmúltak az alsós iskolásévek, és eljött a búcsúzás pillanata. Már mindenki elköszönt tőlünk, emlékeinkben megőrizzzük a kellemes, örömteli pillanatokat.

Érezzük, hogy kedves, aranyos tanító nénink mindig velünk fog maradni, hiszen ő volt az, aki elindított bennünket a tudás útja felé. Hitet, bizalmat adott nekünk. Hatalmas tudást, amit, ha jól használunk fel, talán mi is vihetjük valamire az életben – ugyanúgy, ahogy ezt valamikor a tanító néni is tette. Köszönet Nagy Rózsa tanító néninknek mindenért: a nehéz órákért, a végtelen türelemért. A tanító néni nélkül mi nem tartanánk ott, ahol most vagyunk. Mindenben a segítségünk volt. Elindított ezen a hosszú úton, ami talán egyszer majd célba fog érni. Ha bízunk magunkban, amire szintén tanító nénink okított, elérjük kitűzött céljainkat, nekünk is sikerülni fog megtalálni a helyes utat. Talán sikerülni fog elnyerni a felnőtté bizalmát.

Befejezésül magam és osztálytársaim nevében jó egészséget és kellemes, békés nyugdíjas éveket kívánok!

Rác Leontina, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A személy, aki meghatározza az életem

Kedden felhívtam a fogorvosomat, Mártit, aki egyben a pótmamám is, hogy időpontot kérjek tőle.

Rendszeresen járok hozzá ellenőrzésre, ezért most kicsit meglepődött, mikor mondtam, hogy interjú szeretnék vele készíteni.

– Először a munka – mondta kedvesen –, utána megiszunk egy forró csokit, és beszélgethetünk.

Gyorsan készen lettünk, mert nincs rossz fogam.

– Mióta dolgozol mint fogorvos? – volt az első kérdésem.

– Hát bizony már negyven éve.

– Ennyi idő alatt igazán nagy gyakorlatra tehetél szert. Miért döntöttél úgy, hogy fogorvos leszel? – kérdeztem.

– Mikor ennyi idős lehettem, mint te, a nagymamám elvezetett a fogorvoshoz, aki kivette az egyik kis fogamat. Nagyon féltem, és akkor döntöttem el, hogy ezt a szakmát választom. Elhatároztam, törekedni fogok, hogy az én pácienseim ne féljenek tőlem, mert ettől igazából nem kell megijedni. Aki rendszeresen jár ellenőrzésre, annál nem lesz semmi probléma. Nagy öröm számomra, mikor egy páciensem mosolyogva indul haza, mert egészségesek és szépek lettek a fogai.

– Mit ajánlanál nekünk, gyerekeknek a fogápolással kapcsolatban? – kérdeztem kíváncsian.

– Először is minimum napi kétszeri fogmosást, sok gyümölcs fogyasztását, félévente ellenőrzést, és a kávé, cigaretta elkerülését.

– Milyen fogorvosi beavatkozást szoktál végezni a pácienseken? – kérdeztem.

– Fogtöméseket, fogfehérítést, foghúzást, hidakat, koronákat, különféle beavatkozásokat.

– Hú, ezek elég ijesztően hangzanak, biztosan fájnak is.

– Vannak köztük olyanok is, amik tényleg fájnak, ilyenkor érzéstelenítőt szoktunk adni – felelte.

– Köszönöm, hogy válaszoltál a kérdéseimre – mondtam, és hazaindultam.

Úturalóra kaptam egy almát, ami egészséges a fogakra is.

Gregus Emma, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mi leszek, ha nagy leszek?

Sokat töprengem azon, hogy melyik álmomat tudom majd egyszer megvalósítani. Vajon mi lesz majd egykoron belőlem? Formula–1-es versenyző vagy informatikus?

Már pici korom óta imádom a Formula–1-es futamokat nézni! De nemcsak nézem őket. Számítógépes játékokon keresztül én is Formula–1-es versenyző lehetek. Igaz, csak rövid időre. De igen izgalmas dolog beleképzelni magad, hogy ura vagy egy borzasztóan gyors autónak. És csak száguldasz vele... Szinte ott vagyok játék közben, és olyan, mintha az egész valóság lenne. Sokszor töprengtem már azon, mekkora annak az esélye, hogy bejuthassak a Formula–1-es verseny világába. Anyukám szerint semmilyen. Ilyenkor én megemlítem neki Baumgartner Zsoltot, aki egyetlen egy pontjával milliókat keresett. Ugyanis nemcsak a száguldás vonz abba a világba, hanem a pénz is. Viszont ha a másik álmomat fogom valóra váltani, ott is nagy esélyem lesz komoly bevételekre. Ez pedig az informatika világa, a számítógépek és a programok megoldásra váró problémái. Ez az út már átláthatóbb. Kiváló eredménnyel kell befejeznem az általános iskolát, a megfelelő középiskolába kell iratkoznom, ott is remekül teljesítenem, és végül olyan egyetemre jelentkezni, ahol magas szintű képesítést kapok. Ezt mondta anyu a minap. Nekem még mindez annyira távolinak tűnik... Hisz még csak hatodikos vagyok! Nálam több évvel idősebbek is alig tudnak a fenti kérdésre válaszolni. Nekem viszont már két álmom is van!

Vajon mi lesz belőlem... Híres Formula–1-es versenyző vagy elegáns öltönyt viselő informatikus szakember? „Hamarosan” ez is kiderül...

Illés László, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Göloncsér

Turjai Piroska néninél vagyok, aki göloncsér. Piroska néni 65 éves, csantavéri lakos, és még mindig dolgozat.

Az első kérdésem Piroska nénihez:

– Miért tetszett ezt a szakmát választani, és mi ragadta meg benne?

– Drága lelkem, a fazekasság nevezhető művészetnek is, mert minden elkészült darab egyedi formájában és mintájában is. Már kiskoromban is szerettem gyúrni sárból játékokat, édesapám mondta is: „A lányból még fazekas lesz”, és úgy is lett. Elküldtek inasnak, kitanultam, és ez lett a szakmám. Régen keresett szakma volt, mert ugye tányér, köcsög, tarhós bögre, csirke-, kacsaitató minden házba kellett.

– Mennyire kifizetődő ma ez a szakma?

– Az elmúlt esztendőkből még kijártam a vásárokból árulni, veszegették is a portékát. Volt, aki azért vette, mert arra esküszik, hogy a tarhót csak cserépedényben jó csinálni. Voltak, akik csak dísznek vitték, de volt olyan is, aki azért vitte a köcsögöt, mert a régi időket idézi.

– Mit gondolsz, van még jövője ennek a szakmának?

– Nincs, ez a szakma lassan teljesen kihalt. Ma már egyáltalán nem kifizetődő vele foglalkozni. Már csak a kézműves-bemutatókon és a hagyomány-ápoló bemutatókon láthatjuk.

Elköszönök Piroska nénitől, megköszönöm neki, hogy mesélt erről a csodálatos szakmáról, és megmutatta, hogyan készül el egy tányér. Nagyon érdekes, ahogy a keze között formálódik az agyag.

Mihalek Orsolya, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Keresés közben

Az én szobám néha nagyon kupis, és ami itt egyszer eltűnik, az nehezen kerül elő.

Egy délután a barátnőmhöz indultam. Odaálltam a tükör elé, hogy megigazítsam a hajam, de sehol nem találtam a kedvenc csatom. Ezért nekiálltam keresni. Megnéztem a csatos dobozomban, a fiókjaimban, a fűdősobában... Mindent találtam, csak a csatot nem. Megkérdeztem anyukámat, a húgaimat, de ők sem látták. Beletörődtem, hogy elveszett, és nem is kerestem tovább. Raktam másik csatot a hajamba, s bár mérgesen, de elindultam. Út közben zsebre tett kézzel mentem.

– És... És. Meglett a csatom! – gondoltam magamban.

Örömben majd kiugrottam a bőrömből.

– Végre! – kiáltottam fel.

Megtanultam ebből az esetből, hogy a dolgainkra mindig vigyáznunk kell, és oda tenni, ahol megtaláljuk.

Boka Bernadetta, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Tavasszal a gyümölcsösben

A természet újjászületését mi sem bizonyíthatja jobban, mint amikor tavasszal a határban járunk, és megpillantunk egy virágba borult, felzöldülő gyümölcsöst.

Közeledve már hallani a mezei pacsirták, az aranytollú sárgarigók vidám, dallamos üzeneteit, melyeket messzire sodor a szellő. A gyümölcsöst sűrű cserjés veszi körül. Egy-egy mogyoróbokor csüngő barkáival és néhány bodzabokor vékony kis ágaival csalogatja a bogarakat. A roskadozó kerítés mentén, a zöld fű között csillagvirágok és fehér hóvirágok mutogatják magukat szegyenlősen. Emelkedő földkupacok sorakoznak, melyeket az odalent dolgozó vakond túrt ki. A bejáraton lévő alacsony fakapu rozsdás kilincsel néha nyikordul egyet, hisz be sincs csukva. Befelé haladva az illatos levegő, a rügyeket bontó fák és a szellő lágy dallama csodálatos. Egy megrongálódott kunyhó is áll ott magányosan. Pókháló, poros ablakain át sem lehet látni. A körülötte álló öreg kőre-, dió- és eperfa védte meg a téli szél rongálásától. A partoldali göröngyös földű veteményeskertben, a saláta levelein csillogó vízcseppek fénylenek. Megcsodálom a rózsaszínes, fehérbe öltözött gyümölcsfákat is, melyek zümmögő rovarokkal vannak tele, a pillangók virágport szórnak szét a levegőben. Hihetetlenül gazdag élet zajlik körülöttem. A tavalyi avarban hangyák sietnek ismeretlen célok felé, jókora zsákmányt cipelve. Pettyes katicabogár ballag felfelé egy ágon. Néha megáll, pihen egy kicsit, majd széttárja piros szárnyacskáit, és elrepül. A fekete harkály harsányan kiáltozik, és egy kiszáradt cseresznyefát kopogtat. Némely madárkák most igyekeznek apró ágacskákból fészket rakni, mások már kiköltötték kicsinyeiket. Alig pelyhes, csupasz kismadarak kitátott, nagy csőrükkel csipognak telhetetlenül. A nap sugarai mindenén áthatolnak, minden kis részbe benyúlnak, átmelegítik a levegőt, hisz itt a felvidítő tavasz.

Távolodva még mindig hallatszik az ezerhangú madárdal, és a gyümölcsös, mint egy hatalmas tavaszi felhő tűnik el a zöldbe borult vidék és virágok millió között.

Paska Nikoletta, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szenttamás

Földi Krisztián csantavéri tanuló munkája

RÜGYFAKADÁS

Pató Pál-os vers

*Leckét írni készültem én,
Úgy gondoltam, ráérek még.
Fontosabb volt minden más,
Játék, tévé, miegymás.
Leckét írni, leckét írni, ah...
Gondoltam én, ráér hát!*

*Anyá mondja, apa mondja
Leckét írni, tanulj már!
Cicám éhes, játékra vár,
Tanulás még várhat rám!
Leckét írni, leckét írni, ej...
Gondoltam én, ráér hát!*

*Jön az este, jön a reggel,
Tudás fejembe nem száll,
Szégyenkezve jelenek meg,
Tanár előtt, ki rám vár.
Leckét elő! Lássam hát!
Leckét írni, leckét írni, uhh...
Gondoltam én, jujj... várhat rám!*

Varga Polyák Réka, 5. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Várom a tavaszt

Már nagyon várom a hosszú tél után a tavaszt. Sok tervem van, hogy mit fogok csinálni a természetben.

Ha eljön az első tavaszi nap, el fogok menni a töltésre, mivel a Tiszaparton lakunk. Szeretem érezni az ibolyaillatú, langyos levegőt, nézni a zöld szőnyeget, ami gyönyörű látvány. Ahogy lépkedek majd, a lábam nyomán előfehérlnek néhány hóvirág, és előkéklik pár ibolya. Tavaly is így éreztem. Ameddig csak ellátott a szemem, mindenütt rügyeztek, levelet bontottak a fák. A nap kellemes meleget lehelt, de még nem hagyott égett nyomokat a földön. Az ég kék sátoresként borult a fejem fölé. Enyhe szellő lengedezett, egyik helyről a másikra szökött, felfrissítette a növényeket körülöttem. A madarak éneke csodás zsongásba folyt össze.

*Végre valahára
vége lett a télnek,
tavasz jön nemsokára,
népek énekelnek.*

*Ó, mily szép az erdő
mily pompás a vetés!
Ragyogj rá, ragyogj rá,
tavaszi napsütés!*

Tufegdžić Dávid, 7. osztály, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

Vallomás

*Imádom a földet, ahol jársz,
imádom a percet, mikor vársz.
Áldom istent, hogy neked életet adott.
Köszönöm az éjjelt, hogy veled álmodhatok.
Köszönöm az életet, mert veled lehetek,
köszönöm a sorsnak, hogy hozzád vezetett.
Hozzád vezetett, s úgy érzem,
veled teljes az életem.*

Brindza Hajnalka, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

Egy estém otthon

A családommal télen töltök el legtöbb időt.

Ilyenkor a szüleimmel és a testvéremmel kártyázunk, társasjátékozunk és malmozunk. Közben ravaszul törekedünk a győzelemre. De olyan is van, hogy csak együtt nézünk televíziót. Az idén, a téli szünetben leginkább társasjátékoztunk, és régi képeket nézegettünk. Apukámat volt legnehezebb meggyőzni a játékról. Egy komoly logikai játékot játszottunk a Rummikubot, amely megfontoltságot és leleményességet igényel. Én nem voltam túl meggondolt, ezért felfordítottam az egész számsort, és mire a végére értem, kiderült, hogy az egész hiábavaló volt. A tetejében még arra sem emlékeztem, hogy mi hol helyezkedett el! A családból lávaként tört ki a kacagás. Én, mint sértett fél, rendreutasítottam a családomat, és folytattuk tovább a játékot. Ezután már sokkal jobban figyeltem, és sikerült is győzelmet aratnom. Hosszú ideig tartott ez a társasjáték, mert közben beszélgettünk is.

Remélem, hogy még sok ilyen szórakoztató estében lesz részem a családommal!

Csabai Zsófia, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Zöld

Zöld a levél,
éppen most sarjad,
az ágaknak rügyük fakad.
A tavaszról mindig e szín
jut eszembe,
belevarázsolja magát
a kertünkbe.

Kék

Kék a víz,
és kék az ég is.
Kedveli a barátom,
de szeretem én is.

Tari Eleonóra, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Zöld

Kinézek az ablakon,
zöld színt látok mindenhol.
Zöldek a füvek, a fák,
majdnem az egész világ.

Mészáros Noémi, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Egy estém

Számomra a legkedvesebb napszak az este, mert akkor van együtt a család.

Estére mindenki elvégzi a napi teendőjét: apukám hazaér a munkahelyéről, öcsém az óvodából, és természetesen én is megtanulom a leckét. Mi hét közben csak a vacsorát fogyasztjuk el közösen. Míg anyukámmal a vacsorát készítjük, apu és Marci nézik a tévét. Mindig a mi kedvenceink kerülnek az asztalra. Étkezés közben mondjuk el egymásnak, hogy kinek milyen napja volt. Ilyenkor beszélgetünk, tervezgetünk. Miután megvacsoráztunk, kitalálunk valamilyen közös esti programot. Olykor kártyázunk, társasjátékozunk vagy megnézünk egy szórakoztató, családi filmet. Közben jókat nevetgélünk és élvezzük egymás társaságát.

– Gyerekek! Indulás fürdeni és aludni! – szól ránk az anyukám.

– Rendben, megyünk! – hangzik a válaszuk, ám mi még tovább szöszmötölünk, azaz „húzzuk” az időt. A lefekvés ugyanis nem tartozik a kedvenc elfoglaltságaink közé. De miután mi is elfáradunk, kénytelenek vagyunk ágyba bújni. Az esti mese és a jó éjt puszi után lassan álomba merülünk.

Így telik el nálunk egy átlagos este.

Faragó Fanni, 5. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Kedves Pajtások!

Nagy Anita versével kissé elkésve köszöntjük a dolgozó nőket. Azokat, akik a házimunkán, gyermeknevelésen túl valamilyen szakmában is megállják a helyüket, és lelkesen beszélnek a foglalkozásukról, a mai interjúk által pedig a pályaválasztásban is segítenek nektek (Göloncsér; A személy, aki fontos nekem).

Az persze jó lenne, ha mindenki szorgalmasan, idejében elvégezné a feladatait, de sajnos, ez néha nem sikerül. Ilyenkor halogatjuk a tennivalókat, mint Pató Pál úr Petőfi Sándor versében, aztán meg a körmünkre ég a munka, ami bizony nem kellemes élmény és nem dicséretes. A palicsi **Varga Polyák Rékának** én mégis elnézem patópálságát, mert őszintén bevallja (ez már haladás!), és mert sikerült neki Petőfi versét is átkölneni.

Tufegdzic Dávid a tavaszt várja, és dalra fakad. **Paska Nikolettát** a virágba borult gyümölcsfák szépsége kápráztatja el, és tolla alatt a jelzőktől dagadó próza már-már verssé nemesedik. A szilágyi Mészáros Noémi és Tari Eleonóra a tavasz színeit varázsolják ma a Rügyfakadásba.

Engem pedig a héten a csantavéri munkatársaim örvendeztettek meg egy vastag borítékkal, és Nagyikindáról is kaptam két nagyon jó írást. Az ő névsoruk következik:

Csantavér: Ali Arsen, Ander Patricia, Bakos Alexandra, Basity Alen, Gregus Emma, Hajagos Dávid, Majoros Péter, Kovács Csilla, Nagy Gergely, Nagy Noémi, Oszvár Bianka, Pletikoszity Dávid (2 írás), Sinkovics Dávid, Temunovity Sztella és Zabos Réka;

Nagyikinda, Szent Száva iskola: Marton Daniella és Szakál Natália.

Kövessétek a példájukat!

Tomán Mária

Natura-sonett

Battyog egy cserfes galamb az úton,
nem hederít arra, ki les rá.

Fehér, kecses nyakú hattyú a tavon,
hagya, hogy sodorja a szellős ár.

Állnak a néma csipkelevelű fák,
csendes minden, a tó sem morajlik,
csak a szél suttogása hallatszík
s oldalazik ide-oda a szélzsák.

Senki sem zavarhatja ezt
a tájat, hol nincsen nesz.
S ki tudja, talán mindig így lesz.

Egyszer csak a karcsú nyírfák közül,
néma lesben szarvasbika bődül,
s a csendet feltörve gyorsan elillan.

Tomic Noémi, 7. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Az idei Oscar-díj-átadó gála egyik meglepetése mindenképpen az volt, hogy a legjobb női főszerepért járó díjat, a mindössze 22 éves Jennifer Lawrence kapta meg. Sokan gondolják ugyanis, hogy Jennifer még túl fiatal egy ilyen magas rangú elismeréshez. Akárhogyan is, a szobrocska őt illette meg, és ezt már senki sem veheti el tőle. Képzelt interjúnk Jennifer Lawrencével készült.

– **Oscar-díjas lettél. Milyen út vezetett el idáig, mely filmekben szerepeltél a pályád legelején?**

– Sorozatfilmekben játszottam, a Monk a flúgos nyomozóban, a Döglött aktákban és A médiumban. Azután esélyt kaptam mozifilmekben is megmutatkozni. Az első ilyen szerepem A megváltásban volt, ahol Charlize Theronnal és Kim Basingerrel játszhattam. Nem volt könnyű helyt állni. Akkortájt egyébként egy klipben is megjelentem, amelyet a Parachute együttes készített a The Mess I Made című számukhoz.

– **A karriered gyorsan beindult, 2010-től már nagyon elfoglalt lettél. Milyen filmszerepek találtak meg abban az időszakban?**

– Valóban sebesen peregtek az események, 2010-ben a Ree Dollyt játszottam A hallgatás törvénye című filmben, a következő évben pedig máris a legjobb női főszerep díjra jelöltek az Oscar-díj-átadón. A szobrot akkor nem kaptam meg, rekordot sem döntöttem, de rákerültem a legfiatalabb jelöltek listájára. Innen már várható volt, hogy felfigyelnek rám, és több filmszerepet is kapok.

– **A következő évéd is eseménydús volt?**

– Annál is több, hiszen csak 2011-ben három filmben szerepeltem. Az ismerőseim már azzal hecceltek, hogy én nem tudok nemet mondani. Ebbe van valami, mert egyik filmet sem tudtam volna kihagyni: A holdkórosban Mel Gibson és Jodie Foster mellett játszhattam, azután jött a Like Crazy, majd az X-men, szintén parádés szereposztással. Együtt szerepelhettem többek között Michael Fassbenderrel és Kevin Baconnal is. Ehhez az évhez tartozik az is, hogy megkaptam Katniss Everdeen szerepét Az éhezők viadala című filmben.

– **Ez a film is sokat jelentett számodra?**

– Nagyon sokat, hiszen széles körű ismertségre tettem szert vele. A tavalyi bemutatója nagyon jól sikerült, nemcsak népszerű, de kasszasiker is lett.

– **Hogyan készültél fel a szerepedre?**

Jennifer Lawrence

– Nagyon talpraesettnek kellett lennem. A kezűgyességem mindenképpen gyakorlásra szorult, de végül megtanultam fára mászni és íjazni is. Továbbá búcsút intettem a szőke hajamnak, mivel átfestették barnára.

– **A magánéleteredben is olyan szívós vagy, mint a karaktered?**

– Nem lehetek másfolyen, hiszen két idősebb fiútestvér mellett nőttem fel, ráadásul anyám táborvezető, apám pedig cégtulajdonos volt, úgyhogy nálunk csak határozott fellépéssel lehetett bármit is elérni. Ennek köszönhetően harcoltam ki egyáltalán azt is, hogy színészzel foglalkozhassak. Nem volt könnyű anyámékat meggyőzni arról, hogy engedjenek el New Yorkba, márpedig csak ott tudtam beindítani a karrieremet. A tanulás jött, de én rendesen belehúztam, és két évvel korábban leérettségiztem. Az is egy nagy harc volt.

– **Az éhezők viadalának lesz folytatása?**

– Tavaly szeptemberben elkezdtek a második rész forgatását, de várhatóan majd csak jövőre kerül a mozikba. Szó van arról, hogy ezenkívül még két része lesz, hiszen négy regényben jelent meg.

– **A legújabb nagy sikered, hogy a Napos oldalért megkaptad az Oscar-díjat. Megbotlottál a lépcsőn, amikor mentél átvenni...**

– Ne is mondd. Irtó kellemetlen, habár mással is előfordult már. A legrosszabb az egészben, hogy úgy jött ki, mintha már nem tudnám kívánni, hogy a kezembe vegyem a díjat, és azért rohanok fel a lépcsőn. Remélem, nem ez jut majd mindenkinek az eszébe, amikor rám néz.

L. M.

Jack Kerouac

Úton

(Részlet)

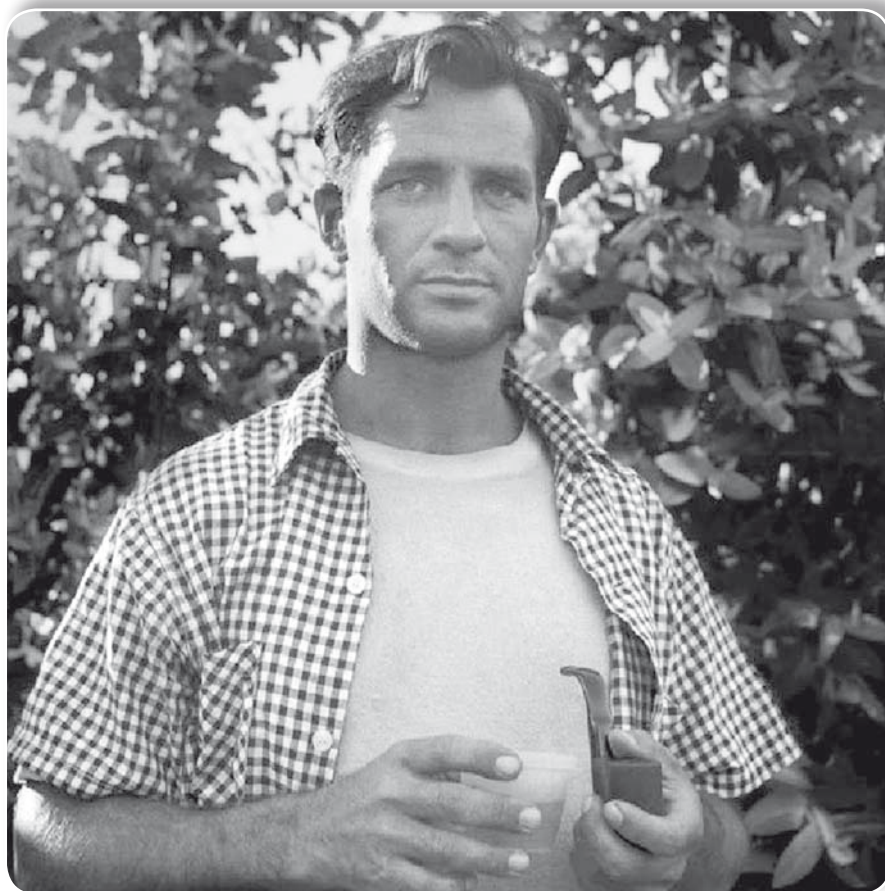
Remi felébredt, ahogy az ablakon másztam befelé. Dörgő kacagása szinte megsüketített. – Háháhá! Paradicsom csakis utasítás szerint jár el, bemászik az ablakon! De ha utasítás nincs, elmarad két hétig! – Hátha vágott, oldalba bökte Lee Annt, nekidőlt a falnak, és úgy nevetett, hogy a könnye csorgott, és döngette az asztalt, hadd tudjon a völgy az örömről. – Háháhá! Visszhangzott a Gyárváros. – A halhatatlan Paradicsom!

Egy Sausalito nevű halászfalucskán jöttem át, s valahogy ez böffent ki belőlem elsőnek: – Biztosan sok olasz él Sausalitóban.

– Biztosan sok olasz él Sausalitóban! – harsogta Remi. – Háháhá! – A mellét verte, végigdőlt az ágyon, kis híján le nem hengeredett a földre. – Halod, mit beszélsz Paradicsom? Hogy sok olasz élhet Sausalitóban! Háháhá-há! Hú! Ha! – Belevörösödött a nevetésbe, akár a cékla. – Kicsiklandozol a világból, Paradicsom! Ha az ablakon át, de itt vagy végre! Láttad, Lee Ann, hogy kecmeggett be? Háháhá!

A legfurcsább az volt, hogy Remi szomszédjában lakott egy Mr. Snoww nevű fekete – de az, ha nekifogott örülni, még nagyobb ramazúrit rendezett. Ha a vacsoránál jött rá, mert a felesége mondott valami semmiséget, hát egy idő múltán felkelt, mert nyilván fulladozott, kilépett az ajtón, hahotázott az égre, nekidőlt a szomszéd falának megrészegülten, majd körbetáncolta a Gyárváros sötét utcáit, úgy kukorékolt fel öröme Szerzőjének. Hogy a vacsorát elköltötte-e utoljára, nem tudom. Lehetséges, hogy Mr. Snow féktelen öröme ragadt Remire, pedig a vállán hordta rendőri munkájának és Lee Ann zajos szerelmének terhét. Láttam mindjárt, hogy lesz min mulatnom nekem is Friscóban.

A helyzet így alakult: Remi a szoba végében hált az ágyukban Lee Ann-nel, nekem az ablak alatti hencser jutott. Átnyulkáltnom tilos volt, Remi nyomban a lelkemre kötötte: – Nekem nehogy helytelenkedjete a hátam mögött! A felejthetetlen mester nem felejt. Az aranyköpés tőlem, minden jog fenntartva. – Jobban megnéztem Lee Annt. Mézszínű közép-európai szépség volt, de a gyűlölködő szeme perzselt. Szíve vágya az volt, hogy gazdag emberhez menjen feleségül. Ore-

goni kisvárosból származott ide, és bánta a napját is, amikor Remivel összekeveredett. Remi az egyik nagy rongyrázó szombatján ráköltött száz dollárt, és Lee Ann azt hitte, tellérré lelt. Magragadt itt a kulipintyóban, mert jobb nem akadt aztán se, Friscóban dolgozott, és a távolsági buszhoz kellett kigyalogolnia a keresztútra naponta. Soha meg nem bocsátott érte Reminek.

Megbeszéltük, hogy én maradok a kulipintyóban, és írok egy elsőprő sikerű elbeszélést a hollywoodi filmiparnak, Remi pedig, mint valami ezüsthárfával, elröpül vele a felhők flett a rendeltetési helyére, aztán meggazdagszunk mindannyian. Vele tart Lee Ann is, Remi majd bemutatja egy régi cimborája apjának, aki híres filmrendező és W. C. Fields bizalmasa. Így aztán az első héten ki sem mozdultam, csak írtam bánatos elbeszélésemet New Yorkról, úgy, ahogyan az hitem szerint egy hollywoodi rendező ínyére lehetett. A baj csak az volt, hogy bánatosra sikeredett nagyon. Remi elolvasni nemigen bírta, azonmód vitte Hollywoodba néhány héttel később. Lee Ann a szemét rá nem vetette volna a kéziratra. Elég volt neki minket utálni. Sok vigasztalan órán löttem a kávékat a gallérom mögé, és írtam keservesen. Végül megmondtam Reminek, hogy ez nem élet. Állás kell nekem. Már a cigarettájukra szorultam. Remi homlokán árnyat

vetett a csalódás – lehetetlen pillanatokban lepte meg mindig. Aranyszívű gyerek volt.

Elintézte, hogy az ő állásához hasonlóhoz jussak, a telep őrségébe. A hivatalos részletek tisztázása után, bármennyire meghökkentett, alkalmaztak is a csirkefogók. A helyi rendőség főnöke iktatott be. Karszagot és gumibotot adott, ezzel megtett a rendőség kötelékébe tartozó őrszolgálatosnak. Elgondoltam, mit szólna Dean meg Carlo meg Göboly Lee a tisztemhez. Tengerészkek nadrágot kellett hordanom fekete zekémhez és rendőrsapkámhoz. Két hétig Remi kihízott nadrágjában harangoztam, akár Chaplin, mert Remi nem győzött zabálni unalmában. A zseblámpáját meg a 32-es automatapisztolyát is odaadta.

– Honnan szedted? – tudakoltam.

– Múlt nyáron lefelé a Partnak leugrottam a vonatról a nebraskai North Platte-ban, hogy a lábam kinyújtóztatom, hát mit látok a kirkatban, mint ezt az ügyes kis jószágot. Beugrottam, megvettem s még elértem a vonatot.

Mikor cserébe én is megajándékoztam volna egy történettel North Platte-ről, hogy a surmók kocsjáról hogyan ugrottunk szét a whiskykeresőbe, megdöngötte a hátamat, és biztosított, hogy a legmulatságosabb fickó a világon mégis én vagyok.

Derengő zseblámpafénynél felkapaszkodtam a völgy déli falán, feljutottam a

Friscónak tartó kocsik országúti áradatába, odébb a nyakam kockáztatásával megint leereszkedtem, és egy szakadék fenekére jutottam, kis tanyaházhoz a patak mentében, ahol minden áldott éjjel megugatott a kutya. Majd gyors menet következett az ezüstösen poros úton, Kalifornia tinta-árnyékú fái alatt – aki a gyengébb eresztésű vadnyugati filmek közül egyet látott, mondjuk a Zorro jelét, az ismeri az utat. Ilyenkor elővettem a pisztolyt, és cowboyost játszottam a sötétben. Majd újból megmásztam egy dombot a tengeren túlra induló építőmunkások barakktelepéig. Átutazóban voltak, legtöbbször Okinawa felé várták a hajójukat, és többnyire türelmetlenül, mert a törvény elől bujdosnak. Jöttek hétróbasak Alabamából, New York-i csellengők, de mindenhol csak a sepreje. S mivel tudták mind, milyen lesz egy évet lehúzni Okinawában, ittak keményen. Az őrszem dolga volt, hogy a körmükre nézzen, szét ne szedjék már a barakkokat. Őrszobánk a főépületben nem volt egyéb, mint deszkával és üveggel elrekesztett kalitka. Itt ültük körül az egyik redőnyös íróasztalt, ásitottunk, pisztolytáskánkat húzogattuk a derékszíjunkon, az öreg zsaruk meg történetekkel tartottak bennünket.

Ha magamat meg Remit nem számítom, zsandárlelkű banda volt, borzalmas. Remi a kenyerét kereste, akár jómagam, de ezek azt nézték, kit kísérhetnek be, és milyen dicsőretet akaszthatnak le érte a városi rendőrkapitánytól. Hírlott, hogy aki havonta egyet legalább őrizetbe nem vesz, azt szélnek eresztik. Reménytelenül tekintettem a sorsom elébe, de egyéb nem történt, mint hogy részeg voltan én is, akár a többiek, mikor a pokol elszabadult.

Azon éjjel magam voltam szolgálatban hat óra hosszat – mint egyetlen zsaru a szemhatáron –, és a barakkokban mintha azt vették volna a fejükbe, hogy betörülköznek mind. Úgy ittak, akár a matrózok horgony-szedés előtt. Az őrszobában ültem, lábam az íróasztalon, s egy kalandos Kék Könyvet olvastam Oregonról meg az északi vidékről, amikor arra ocsúdtam, hogy a csendes éjszakában nagy a sürgés odakin. Kimentem, s láttam, hogy minden barakkban ég a világ, kiáltoznak, és üvegek csörömpölnek. Most ugrik a majom a vízbe, gondoltam. Fogtam a zseblámpámat, odamentem a legzajosabbakhoz, és bekopogtam. Valaki megnyitotta az ajtót egy araszra.

– Mi kell?

– Én vagyok a szolgálatos őrszem, és azt tanácsolnám, hogy ne verjétek az illetet ilyen hangosan – mondtam, vagy valami ehhez hasonló bölcsséget. Az orromra

csapták az ajtót. Bambán bámultam a fáját, mint valami vadnyugati film serifje, és úgy döntöttem, itt az idő, megmutatom, ki a jani. Megint bekopogtam. Ezúttal kitérték az ajtót. – Hallgassatok ide – mondom –, nem azért, hogy zavarogjak, de engemet csapnak el, ha ekkora itt a zaj.

– Ki vagy te?

– Én vagyok az őrszem.

– Sose láttunk.

– Tessék, itt a karszalagom.

– Mit keres a pisztolytáska a seggeden?

– Nem az enyém – mentegetőztem. – Úgy kértem kölcsön.

– Igyál meg egyet velünk, rakom a füledbe! – Megittam kettőt, ha már.

– Semmi hiba, gyerekek? – kérdeztem.

– Ellesztek szépen, békével? Mert én fázok ki az alakulatból, ha nem.

– Ne izguljál, öcsi – csitítottak. – Járd csak le a többi barakkot is, aztán fordulj vissza, ha megszomjaztál.

A többiben is hasonló szerencsével jártam, és eláztam, akár a többiek. Hajnalban aztán énnekem volt a dolgom, hogy a lobo-gót felhúzzam egy tízőles árbocra – de ezen hajnalban fordítva lengett, úgy tértem nyugovóra. Mikor este szolgálatba álltam, a hivatásosak morcosan üldögéltek az irodában.

– Mondd csak, öcsös, mi volt az a ricsaj itt az éjjel? A völgyön túl a házakból mindenfelől panaszt tettek.

– Nem is tudom – mondom –, de most mintha csönd volna.

– Mivel az éjszaka kiadták a hangjukat. Teneked kellett volna rendet tartani. A főnök tevégetted eszi a kezét. Aztán még valami. Tudod-e, hogy az országzászló fordítva felhúzásáért börtön jár?

– Fordítva felhúzásáért? – rémülődtem, mert persze nem készakarva tettem. Oda se néztem, úgy húztam fel hajnalonta.

– Abbezony – állapította meg az a dagadt dékás, aki huszonkét évig volt őr az Alcatrazban. – Börtön jár az ilyesmiért. – A többiek borúsán rábólintottak. Közben meg nem emelték volna a betonseggüket. Büszkévé tette őket a pecéri állapot. Tudtak a fegyverrel bánni, és megbeszéltek a tapasztalataikat. A legszívesebben keresztüllőttek volna valakit. Gyanítom, hogy Remit meg engemet.

A pókhasú alcatrazi börtönőr hatvan körül járt már, és hiába volt nyugdíjas, nem szakadhatott ki ebből a légkörből, amely tapló lelkét táplálta. Minden áldott esete a 35-ös Fordján érkezett szolgálatételre, percre pontosan bélyegzett, és leült a redőnyös íróasztalhoz. Kínos aprólékossággal töltötte ki az űrlapot, amelyet mindannyiunknak ki kellett tölteni naponta – őráratok ideje, mi történt meg a többi. Amint azzal elkészült, hátradőlt, és belefogott az emlékezéseibe. – Ott kellett volna lenned, amikor vagy két hónapja Lórúgással (egy másik, fiatalabb zsernyák, aki texasi lovas csendőrnék ké-szült, de pillanatnyilag be kellett érnie e szerényebb hivatallal) őrizetbe vettünk egy ittas egyént a G-barakkban. Barátom, vérben gázoltunk. Akár átviszlek ma este, és megmutatom a foltokat a falon. A másik pont a polgár mindig a faltól kapta! Először a Lórúgás adott neki, aztán én, és mire végeztünk előállítható volt. Fogadkoztott égre-földre, hogy kinyír bennünket, ha szabadul. Harminc napot kapott. Azóta, tessék, eltelt hatvan nap is, mégsem jelentkezett. – Ez volt a történet csattanója. Visszajönni nem mert, hogy kinyírja őket, úgy megagyalta.

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy viszonylag régi, azaz 1957-ben napvilágot látott amerikai regény, **Jack Kerouac Úton (On the Road)** című jans-regénye képezi mai témánkat. Hogy mi az a farmernadrágos próza? Többek között **Csányi Erzsébet Farmernadrágos próza** vajdasági tükörben (2010) című könyvében lehelünk rá magyarázatot: „Az 1950-es években az amerikai munkásfiatalok a farmernadrágot – munkaruhájukat – mint a »stigmát« munkaidő után is tovább hordták egy mindenekfölött álló lazaság és önidentitás tüntető igényével. A farmernadrág e divat révén kulturális jelle válik, szimbolikus konnotációi a munka/pihenés, a gazdag/szegény, a hétköznapi/ünneprapi, a férfi/női, a szabadság/rabság, az előadó/néző, a szubkultúra/magaskultúra közötti ellentétet viszonylagosítják, határokat függesztenek fel.

J. D. Salinger Zabhegyező és Jack Kerouac Úton című kultuszregénye mintájára a jazz improvizatív ritmusát leképező farmernadrágos, illetve jeans-próza elsősorban lírai és spontán stílusa révén lázadt a lelki sivárság és a fogyasztói társadalom komformista szemlélete ellen.”

Olvaszátok el a részletet! Milyen világ ellen lázadnak fel a regényben szereplő fiatalok? És hogyan?

Bence Erika

Szerbia és Magyarország választott

Az idei, sorrendben 58. Eurovíziós Dalfesztivált május 14. és 18. között tartják Malmöben. A dalfesztivált ezúttal azért rendezheti Svédország, mert tavaly a bakui versenyen ők nyertek, Loreen Euphoria című dalával. Az idei versenyre 39 ország képviselője indul, és már számos ország kiválasztotta a dalt, amely majd képviseli országukat.

Magyarországot ByeAlex képviseli

Magyarország tavaly is részt vett a dalversenyen, akkor a Compact Disco a 24. helyen végzett a Sound of Our Hearts című dallal. Ugyancsak tavaly először történt meg, hogy Magyarország képviselőjét az eurovíziós dalfesztiválra egy válogatóversenyen, a Dal című show-n választották meg.

Az idei Dalba a tavaly év végi határidőig 244 dalt neveztek. A válogatás több hétig tartott, és a szakmai zsűri mellett a közönség is dönthetett. A döntőbe végül nyolc dal jutott, amelyek közül a zsűri négyet továbbjuttatott a szuperdöntőbe. Ezek a My Baby (Kállay-Saunders András), az Úgy fáj (Radics Gigi), a Holnaptól (Vastag Tamás) és a Kedvesem (ByeAlex) voltak. A négy dal közül a közönség választott szavazás útján, így ByeAlex és a Kedvesem című dal képviseli majd Magyarországot az 58. Eurovíziós Dalfesztiválon, Malmöben. A dal szerzői ByeAlex és Palásti Kovács Zoltán Zoohacker.

ByeAlex azt nyilatkozta a médiának, hogy valójában nem is akart benevezni a versenyre:

– Zsigerből tiltakoztam ellene, tőlem távol állnak az ilyen tévés vetélkedők. A lemezkiadóm azonban beadta a dalt. A dal készítésének ötlete csaknem három évre nyúlik vissza, de csak a versenyre lett belőle kerek egész. Eredetileg egy kísérletezős, popos számot írtunk, szövege pedig az életből merített. A *végző változat valójában egy remix. Sok szó esett a Kedvesem angolra való fordításáról. Készül, habár legszívesebben magyarul énekelném. Addig is sokat gyakorlok, hogy Malmöben minél szebben adjam elő. Egyébként köszönöm mindenkinek, aki szavazott a dalra, és akinek tetszik. A döntőn sok jó arccal ismerkedtem meg, szeressétek a többieket is – tanácsolja ByeAlex, akinek „olcsó” megjelenését már az ovisok is utánozzák.*

Szerbia a Moje 3 lánytrióra voksolt

Szerbia nem húzta hetekig a válogatást, egy hétfőre bőven elég volt hozzá. Tavaly Szerbia válogatás nélkül Željko Joksimovićot indította, aki harmadik lett, tehát nem okozott csalódást. Az idén ismét a fesztiváljellegű Beosong keretében került sor a kiválasztásra, és ki-

zárólag a közönség döntött, nem voltak zsűritagok, akik kritizálták a fellépőket. A Beosong első napján tizenöt szerzeményt hallhattunk, ezek közül öt jutott a döntőbe: Duga u tvojim očima (Saška Janković), Magija (SKY's), Spas (Dušan Svilar), Halo (Marija Mihajlović) és Ljubav je svuda (Moje 3).

Az idei válogatás több szempontból is érdekes volt: túlnyomórészt balladákat hallhattunk; a döntőbe két lánytrió jutott be; és két szabadkai előadó (Dušan Svilar és Mirna a Moje 3-ból). A végeredmény is érdekesen alakult, mert épp a két szabadkai végzett az első és második helyen. Dušan Svilar tehát második lett, akik pedig képviselik Szerbiát Malmöben, az a Moje 3, azaz Mirna Radulović, Nevena Božović és Sara Jovanović, mindhárman a Prvi glas Srbije tehetségkutató dobogósi, amelyet, mint tudjuk, végül Mirna nyert meg. A dalt, amely Malmöben képviseli Szerbiát Saša Milošević Mare jegyzi, a szöveget hozzá Marina Tucaković írta.

A Beosong szervezői nem titkolták, hogy bizony nagy különbség volt a beérkezett szavazatok száma között. Az ötödik helyen a SKY's végzett 3403 szavazattal, Marija Mihajlović 5013-at kapott, Saška Janković 6471-et és ezzel harmadik lett. A két szabadkai nagyon elhúzott, de Dušan Svilar 20 298 szavazattal is csak második lett, a Moje 3 viszont 25 959-et kapott, és ezzel ők mennek Svédországba.

Hiába hozták nyilvánosságra a szervezők a szavazatok számait, egyesek így is bundának vélik a Beosongot. A három győztes lányt ez nem izgatja:

– Nem hiszünk az ilyen mendemondáknak. Igaz, hogy nagyon jó előadók léptek fel a Beosongon, de a közönség bennünket választott, és innentől kezdve más nem érdekel bennünket. Mindhármunknak a zene áll az első helyen, és mérhetetlen öröm ért bennünket, amikor kiderült, hogy mi képviselhetjük Szerbiát a dalversenyen. Sokan szavaztak ránk, de azt gondoljuk, hogy ezúttal nemcsak a Prvi glas Srbije közönsége tette ezt, hanem mások is. Az elkövetkező időszakban nagyon sokat gyakorlunk majd, hogy méltóan képviseljük országunkat a versenyen – mondták a lányok, és csak remélni lehet, hogy ez elég lesz, hiszen úgy tudni, az idén sem Bosznia és Hercegovina, sem pedig Görögország nem vesznek részt az Eurovízió. Márpedig ezekből az országokból általában sok szavazatot kaptak a szerbiai fellépők.

Összeállította: L. M.

Várja az ihletet

Adele bejelentette, hogy most addig szünetelteti a zeneszerzést, amíg nem kap újból ihletet. Az énekesnő egy interjú során elárulta, hogy ő képtelen, úgymond, futószalagon gyártani a zeneanyagot, ezért majd csak akkor fog hozzá újból a zeneíráshoz, ha lesz is miről énekelnie. A rossz hír, hogy szerintre akár évek telhetnek el, amíg ez bekövetkezik, de azért remélhetőleg nem kell addig várni, és mielőbb megszállja az ihlet.

Vége a pihenésnek

Green Day tagjai néhány hónapos kényszerpihenő után egy gigantikus show-val térnek vissza. Tavaly meglepettette a rajongókat, hogy Billie Joe idegproblémákkal küszködik, és emiatt az együttes kénytelen volt pihenőt tartani. Most azonban állítólag újult erővel lépnek ismét színpadra. Nem is akármilyen fellépéssel: dupla filmvetítéssel egybekötött produkcióval készülnek az austini SXSW fesztiválra, amelyre a napokban kerül sor. Az együttes koncertje mellett a szerencsés közönség itt láthatja először a *Broadway Idiot* című filmet, amely Billie Joe vezetésével nyújt betekintést az American Idiot musical kulisszái mögé. Emellett levetítik a január végén debütált *Quatro!* című dokumentumfilmet is, amely a zenekar albumtrilógiájának eszközeibe avatja be a nézőket. A show-t követően az együttestagok pótolják elmaradt fellépéseiket, és ott folytatják félbeszakított turnéjukat, ahol abbahagyták.

Kanye is új albummal jön

Zeneileg izgalmasan alakul az idei év. A Fall Out Boy nagy visszatérése után több zenekar és szólóelőadó is bejelentette, hogy új lemezzel kedveskedik rajongótáborának. Többek között a Paramore is beígért egy új nagylemezt, de már Lady Gaga, Demi Lovato és Chris Brown is szólt arról, hogy új dalokon dolgozik. Hozzájuk csatlakozott legutóbb Kanye West is, aki a nemrégiben zajlott párizsi koncertjén jelentette be új albumának hírét, és mint elmondta, már csak néhány hónapot kell várniuk a rajongóknak. Sokakat meglepte Kanye buzgalma, hiszen minden bizonnyal ismét mozgalmas időszak elé néz, állapotos felesége ugyanis a nyáron szül.

Top 10

1. Baauer: Harlem Shake
2. Macklemore & Ryan Lewis feat. Wanz: Thrift Shop
3. Bruno Mars: When I Was Your Man
4. Rihanna feat. Mikky Ekko: Stay
5. The Lumineers: Ho Hey
6. Taylor Swift: I Knew You Were Trouble
7. Pink feat. Nate Ruess: Just Give Me A Reason
8. will.i.am feat. Britney Spears: Scream & Shout
9. One Direction: One Way Or Another (Teenage Kicks)
10. Justin Timberlake feat. Jay-Z: Suit & Tie

Az Android diadalmas öt éve

Az informatikai ipar döbbenetes sebességű fejlődésének és változásának szemléletes illusztrálására kevés jobb példát lehetne felhozni az Android menetelésénél, hiszen a Google 2007. november 5-én, azaz alig több mint öt éve jelentette be az operációs rendszert.

Rá egy nappal megalakult a keresőcég vezetésével a nyílt okostelefonos szabványok fejlesztésében érdekelt Open Handset Alliance is: a hardvergyártókat, chiptervezőket és mobilszolgáltatókat összefogó konzorcium lehetővé tette a tagok közti gyors és hatékony kommunikációt, amely valószínűleg alapvető feltétele volt az Android sikerének.

Az operációs rendszer piacra kerülése ettől függetlenül egy évet váratott még magára, hiszen az első Androiddal szerelt okostelefon csak 2008. október 22-én mutatkozott be, így tulajdonképpen lehetne vitatkozni azon is, hogy 4 vagy 5 éves-e az operációs rendszer. A HTC által tervezett T-Mobile G1 az óriási felhajtás ellenére nem lett különösebben tömegtermék, főként a fanatikusok érdeklődését keltette fel, az átlagos fogyasztókat inkább a 2008 júliusában bejelentett Apple iPhone 3G tartotta lázban.

Természetesen a Google-t és partnereit mindez nem lombozta le: a keresőcég örületes tempóban fejlesztette az operációs rendszerét, míg a gyártók többsége a termékeik egymástól való megkülönböztethetősége érdekében, továbbá a korai Android verziók spártai kezelőfelületének kiegészítésére és takargatására elkezdtek egyéni felületekkel ellátni a mobiljaikat. A szokást meghonosító HTC-nek már volt tapasztalata ezen a téren, hiszen a Sense kezelőfelületet eredetileg Windows Mobile-ra fejlesztették ki a cég munkatársai.

2009 rendkívül mozgalmas év volt a szárnyait bontogató operációs rendszer számára, hiszen 4 komolyabb verziót is kiadott belőle a Google: a kisebb javításokat tartalmazó 1.1-nek még nem volt hivatalos „édességkódja”, az utána érkező 1.5-ös verzió a Cupcake névre hallgatott, szeptemberben megjött az 1.6-os Donut, a sort pedig októberben az Android 2.0, avagy Éclair zárta.

Utóbbi esetében már indokoltá vált a főverzióváltás, hiszen egyrészt alaposan kipo-

fozta a grafikus felületet a Google, másrészt egy év alatt bődületes mennyiségű funkcionalitás került a szoftverbe. Az Android szárnyalása már 2009-ben elindult: a mára lényegében eltűnt Symbian 46,9 százalékkal uralta az okostelefonos piacot, a BlackBerry OS az eladott mobilok közel 20 százalékán futott, az akkoriban még iPhone OS pedig 14,4 százalékkal a harmadik volt; az Android csupán a hatodik helyet tudta megszerezni a szerény 3,9 százalékkal.

2010-et szintén nem lazálta el a Google, hiszen három főbb verziót is kiadott az operációs rendszerből: az Android 2.1 ugyan csak egy kisebb frissítés volt, ám a rendszer a januárban piacra került Google Nexus One-on mutatkozott be, a HTC által tervezett eszközzel a Google félig-meddig belépett az okostelefonok piacára.

T-Mobile-G-1

A Froyo kódnevű hallgató, fontos újdonságokat hozó Android 2.2 viszonylag időtállóra sikeredett (jelenleg az aktívan használt mobilok körülből 12 százalékán fut), majd 2010 decemberében a Google Nexus S-sel karöltve megérkezett a Gingerbread kódnevű 2.3 is, amely meglepő módon közel 54 százalékos részesedéssel még mindig a legtöbbet használt robotos rendszer.

Megemlítenéd, hogy az Apple elsőként a HTC-re lesújtva 2010 elején indította el világméretű hadjáratát az Android ellen: Steve Jobs az életrajzi könyve írójának annak idején elmondta, hogy ha kell, akkor az Apple minden pénzét hajlandó lenne elkölteni az Android összezúzására.

2010 utolsó negyedében 32 százalékos részesedéssel továbbra is a Symbian volt az első számú mobilos operációs rendszer, ám az Android 30 százalékkal feljött a második pozícióra, míg az Apple iOS 16 százalékkal a harmadik helyet kaparintotta meg.

A 2011-es esztendő szintén érdekesen alakult, hiszen a Google átmeneti megoldásként februárban kénytelen volt kiadni a kimondottan táblagépekre optimalizált felületű And-

roid Honeycombot (3.0), majd augusztusban a cég bejelentette a Motorola felvásárlását is, hogy annak komoly szabadalmi portfóliójával esélye legyen védekezni elsősorban az Apple ellen.

Google 4-7-10

Végül októberben a Galaxy Nexus okostelefonon bemutatkozott a Gingerbread utódja, a 4.0-s verziószámot kapott Ice Cream Sandwich. A 2010 utolsó negyedében eladott okostelefonok 51 százalékán már Android futott, az Apple iPhone részesedése 23,8 százalék volt, míg a Symbian 11,7 százalékkal a harmadik helyre csúszott.

A 2012-es év bejelentések szempontjából valójában csak a nyáron kezdődött a Google számára, hiszen az Android 4.1 mellett a vállalat bemutatta az olcsó Nexus 7 táblagépét, míg nemrégiben hivatalossá vált a szintén Jelly Bean kódnevű Android 4.2 is, méghozzá a Nexus 4 és Nexus 10 termékek társaságában.

Az IDC jelentése alapján 2012 harmadik negyedében minden harmadik okostelefonon Android futott, az Apple iOS piaci részesedése 14,9 százalékra csökkent, a harmadik helyet pedig kissé meglepő módon 4,3 százalékkal a RIM szerezte meg...

Google Nexus 10

Google Nexus One

A nyúl és a sündisznó

Ez a mese, gyerekek, első hallásra valótlannak tűnhet, de nekem még a nagyapám mesélte, aki mindig a színigazat mondta. Ha ez a mese nem lenne igaz, bizony sosem mondta volna el nekem.

Egy szép nyári reggelen történt, éppen aratás idején. A nap ragyogóan sütött az égen, a szellő lágyan ringatta a búzaszállakat, pacsirták énekeltek a szántóföldön, méhek zümmögtek az illatos virágok körül. Vidám nap volt ez, az emberek siettek a templomba a vasárnapi misére, mindenki boldog volt, még a kis sündisznó is, aki a szántóföld mellett lakott. Kiállt az ajtaja elé, a karját keresztbe tette, és elénekelte kedves dalocskáját, ahogy rendszerint szokta ilyen szép vasárnap reggeleken.

Felesége is előbújt a házukból a szép dalomokra. A házuktól nem messze kis földjükon fehérrepát termesztettek, a sün pedig elindult, hogy megnézzze, hogyan fejlődik a termés. Csak egy bokrot kellett megkerülnie, hogy a répához jusson, és amint odaért, szembetalálkozott a nyúllal, aki éppen saját káposztaterméseinek gyarapodását méregette. A sün, amint meglátta, illendően köszöntötte, de a nyúl nagyon büszke és gögös fajta volt, nem viszonzta az üdvözlést, helyette gúnyos vigyorral az arcán megkérdezte:

– Hogyhogy már ilyen kora reggel futkározik kend a földeken?

– Én csak sétálni megyek – mondta a sün.

– Sétálni? – nevetett a nyúl. – Ahhoz előbb új lábakat kellene kapnia!

A sün nagyon feldühödött erre a csúfolódásra, ugyanis születésétől fogva igencsak görbék voltak a lábai, és mindig mérges volt, ha valaki a lábaival élcelődött.

– Szerinted talán – válaszolta a nyúlnak –, a te lábaid jobbak, mint az enyéme?

– Bizony, azt hiszem – mondta a nyúl.

– Na, ezt majd meglátjuk! – szólta a sün.

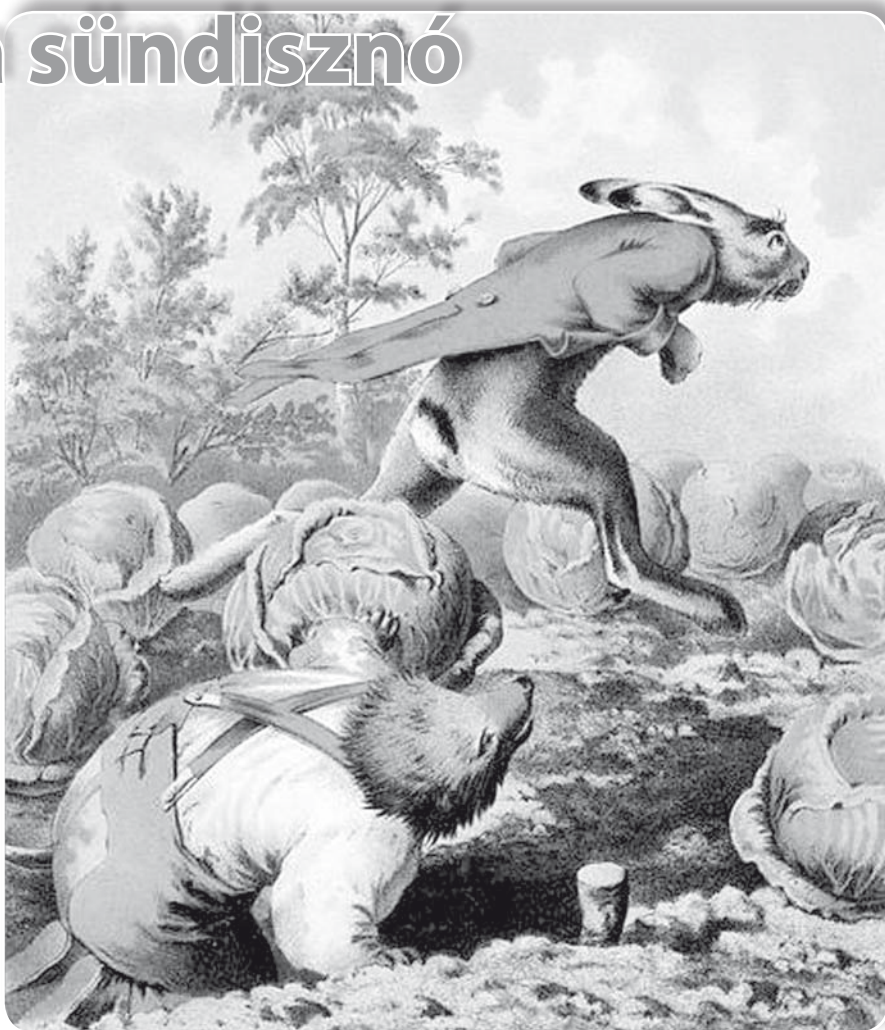
– Fogadom, hogy ha versenyeznénk egymással, én jobban futnék, mint te.

– Ezekkel a görbe lábakkal? – hitetlenkedett a nyúl. – De rendben, ha fogadni akarsz, hát legyen. Mit kapok, ha én nyerek?

– Egy üveg bort és egy üveg bodzaszörpöt – vágta rá a sün.

– Jól van, akkor itt és most el is dől, melyikünk a gyorsabb.

– Csak semmi rohanás – intette a sün –, ma még egy falatot sem ettem. Előbb hazamegyek, és bekapok egy kis harapnivalót. Fél óra múlva visszajövök, itt találkozunk.

A nyúl beleegyezett. Mikor a sün hazaért, így szólt a feleségének:

– Készülődjél, jössz velem a mezőre.

– Mégis miért? – kérdezte az asszony.

– Fogadtam a nyúllal egy üveg borban és egy üveg bodzaszörpben, hogy jobban futok, mint ő.

– Tán elvesztetted a józan eszed? – kérdezte a felesége. – Hogyan vehetnéd fel a versenyt a nyúllal?

– Azzal te ne törődj, csak gyere velem!

A feleség nem tudott mit tenni, azt tette, amit az ura kért. Kimentek a mezőre, ahol a sün így szólt:

– Jól figyelj arra, amit mondok. Ezt a nagy mezőt fogjuk átfutni a nyúllal. Ő majd az egyik barázdában fut, én meg a másikban. Neked nem lesz más dolgod, mint elrejtőzni a túloldalon, és amikor a nyúl odaér, hirtelen előlépsz, és így szólsz: „Itt vagyok!”

A feleség elbújt, ahogy a férje mondta, az pedig odament a nyúlhoz a megbeszélthelyre. A nyúl már várta őt:

– Akkor hát fussunk! – mondta magabiztosan.

– Fussunk! – szólta a sün.

A nyúl nekiiramodott, és jókora ugrásokkal haladt előre. A sün is elindult, de pár lépés után leguggolt a barázda mellé, és elrejtőzött.

Amint a nyúl megérkezett a túloldalra, a sün felesége előjött, és így szólt:

– Itt vagyok!

A nyúl alig akart hinni a szemének. Azt hitte, a sün van ott, mert a felesége éppen úgy nézett ki, akár az ura. De úgy gondolta, hogy valami ördögösség van a dologban:

– Fussunk még egyszer! – mondta.

Így a verseny megismétlődött, és a nyúl megint csak álmélkodott, hogy a sün előbb ért a mező másik felére, mint ő. A nyúl újabb fordulót kért, ezúttal a szélnél is gyorsabban szaladt, de a célnál megint előbb volt ott a sün, mint ő. A nyúl teljesen kimerült, elfogadta a vereségét, és hazakullogott. Többé nem gúnyolódott a sün görbe lábain.

A történet tanulsága sokkal fontosabb, mint amit el tudsz képzelni. Először is, senkinek sem szabad gúnyolódni a kisebbben, másrészt, jó, ha az ember olyan feleséget választ, aki nagyon hasonlít hozzá, és a férjével egyetértésben cselekszik.

Grimm testvérek

HOROSZKÓP

KOS

Sokkal nehezebb dolgod van, mint ahogy elsőre tűnik. Ne lepődj meg, ha elégedetlenkedéssel találkozol a héten. Ne húzd fel magad, csak kapcsolj rá kicsit! Hallhatsz egy olyan hírt, amitől elkeseredhetsz, de ne tedd. Gondolkodj pozitívan, még akkor is, ha rossz dolgok érnek.

MÉRLEG

Eluralkodik rajtad a versenyszellem. Egyrészt nem akarsz, hogy mindenki hülyének nézzon, másrészt küzdesz azért, amit el akarsz élni. Jó kombináció! Már sokszor behúztak a csőbe, mert túlzottan jóhiszemű vagy. Most is valaki próbálkozik, de időben rájössz a dologra, és erélyesen elzavarod.

BIKA

Nem vagy egészen tisztában azzal, hogy mit akarsz, de az tuti, hogy utálod, ha ész nélkül dirigálnak neked. Nyugodtan kérdezz vissza, ha valaki szórja az utasításokat! Mindig sikerül fenntartanod a rendszerességet az életedben, ám mintha kezdenének kicsúszni a kezeid közül a dolgok. Pihenj egy kicsit, hogy a legjobbat hozhasd magadból!

SKORPIÓ

Ideje felszámolni egy-két nézeteltérést, és inkább egyesült erővel dolgozni a csapat és saját érdekeidért! Van egy olyan különös benyomásod, hogy izgalmas dolgok állnak előtted. Maradj kíváncsi, és olvasd a jelekből: így megtalálod azt, amit keresel!

IKREK

Eljött az ideje, hogy belásd, kifogásokkal nem jutsz előbbre. Tegyé meg mindent annak érdekében, hogy növeld koncentrációs képességedet, és ne halogasd a teendőidet! Végre valahára elismerést kapsz valamiért, ami eddig mindenki figyelmét elkerülte, de ne bízd el magad, mert rosszul sülni el a dolog.

NYILAS

Húzó időszakon mész keresztül. Mint ha nem lennél elég jó a feladathoz, vagy csak túlságosan cikázik a figyelmed, hogy eredményes legyél. Nyugodj meg, csak átmeneti időszak! Igen váratlanul ér, amikor valamelyik közeli barátod a segítségedet kéri. Nem kell bölcsnek lenned ahhoz, hogy helyt állj, elég, ha tudsz improvizálni.

RÁK

Annyi energiád van a héten, hogy nagy hirtelenjében nem is tudod, mihez kezdj vele. Igazán elővehetnéd a kreativitásod, és alkotnál valami újat! Vigyázz a szerelemmel! Csak akkor menj bele bármilyen kapcsolatba, ha tisztában vagy az érzelmeiddel, mert ellenkező esetben csúnya sértődések lehetnek a dologból.

BAK

Élég nehezen oldasz meg bizonyos problémákat. Mindig tisztában vagy mindkét oldal érveivel, és egyszerűen képtelen vagy dönteni, melyiket válaszd. Hallgass a szívedre! Könnyen konfliktusba keveredsz, ha nem vigyázol a szádra. Próbáld kicsit mások fejével is gondolkodni, nehogy megbánts valakit!

ORSZLÁN

Rengeteg felesleges fejfájástól szabadulsz meg, ha előre tervezel, és tartod a „menetrendet”. Sokat kell most teljesítened, úgyhogy gazdálkodj az időddel! Vigyázz, hogy hol és mit mondasz, és kiról (főleg a neten), mert az internetes közösség is kicsi, és hamar visszajut az illető fülébe, ha kibeszélted.

VÍZÖNTŐ

Minden a hozzáállásodon fog múlni a héten. Ha nem vagy elég szorgalmas, várhatod, hogy a munkád meg hozza gyűlölcst. Ha egy fontos e-mailt vársz, akkor persze minden más levelet megtalálsz a postaládádban, csak a legfontosabbat nem. Próbáld meg nyugodt lenni, és gyakorold a türelmességet.

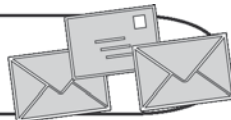
SZŰZ

Nem kell mérgelődni, hogy nincs minden a te irányításod alatt. Hagyd, hogy minden a maga tempójában történjen. Minél rugalmasabb vagy, annál jobb. A különbségek pozitívak is lehetnek. Érdekes vitákat folytathatsz a héten, viszont ha az értelmes eszmecsere veszekedésbe csap át, állj előbb.

HALAK

A legkevésbé sem számítottál rá, de egyik napról a másikra sorra követik egymást a jobbnál jobb események. Ne töprengj a miérteken, csak élvezd a pillanatot! Az ellenkező nem folyamatosan félreérti a kedvességed, és ezzel okozol néhány kellemetlen percet magadnak is. Pedig te senkit sem szeretnél hamis illúziókba ringatni, egyszerűen csak nagyon közvetlen vagy.

Február 20-án 133 általános és középiskolás tanuló gyűlt össze az óbceci népkönyvtárban, hogy bemutassa tehetségét, a szép vers iránti szeretetét. Felléptek az óbceci Petőfi Sándor, Zdravko Gložanski, Sever Đurkić, Samu Mihály, Bratstvo, a péterrévei Samu Mihály, a bácsföldvári Svetozar Marković iskola, valamint az óbceci Gimnázium és a Műszaki Középiskola tanulói.

Óbecsén már hagyománya van a versmondásnak, évtizedek óta számos szavaló jutott tovább nemcsak a körzeti, tartományi, hanem a köztársasági versenyre is.

Először Toll Irén könyvtáros köszöntötte a versenyzőket, a felkészítő tanítókat, tanárokat és a közönséget.

– A vers összeköt. Aki verset mond, nem lehet magányos. Aki verset mond, a költők barátságával büszkélkedhet. Elmenekülhet a világukba... – hallhattuk többek között a könyvtárosnőtől.

Eztán az igazgatónő, Sormaz Izabella bemutatta a bírálóbizottságot, majd sok sikert kívánt a versenyzőknek.

Három kategóriában folyt a verseny: az alsósok, a felsősök és a középiskolások csoportjában. A magyar és szerb anyanyelvű diákok egyenlő eséllyel indultak a legjobbaknak járó címért. Toll Irén és Radojević Magdolna könyvtárosok vezették a vetélkedőt. Élmeny volt hallani: Szilágyi Domokos, Petőfi Sándor, Móra Ferenc, József Attila, Romhányi József, Zelk Zoltán, Juhász Magda, Osváth Erzsébet, Takács Ilona, Weöres Sándor, Gazdag Erzs, Szalai Borbála, Kosztolányi Dezső... verseit.

Aki verset mond, a költő barátságával büszkélkedhet

Községi szavalóverseny az óbceci Népkönyvtárban

A négytagú zsűri (Igor Pavlović, az újvidéki Szerb Nemzeti Színház színésze, Ferenc Judit, az Újvidéki Színház színésznője, Stefanov Mária, az óbceci Népkönyvtár könyvtárosa, francia nyelv és irodalom szakos tanár, és Boldizsár Anna magyar nyelv és irodalom szakos, mesterképzést végzett tanár, a könyvtár gyakornoka) minden kategóriából három diákot juttatott tovább.

Az első kategória továbbjutói: Kákonyi Balázs (Petőfi Sándor iskola, Óbecse), Milana Despotović (Sever Đurkić iskola, Óbecse) és Strahinja Lam (Sever Đurkić iskola, Óbecse).

A második kategória díjazottjai: Una Obradović (Sever Đurkić iskola, Óbecse), Sava Radović (Zdravko Gložanski iskola, Óbecse) és Molnár Kinga (Petőfi Sándor iskola, Óbecse). A harmadik kategória győztesei: Berta Ágota (Gimnázium, Óbecse), Kovács Boglárka (Gimnázium, Óbecse) és Stasa Subotički (Műszaki Középiskola, Óbecse). Ők képviselik Óbecse községet Szabadkán, a döntőn.

Minden szavaló köszönőlapot, a díjazottak pedig díszoklevelet is kaptak. Sok sikert kívánunk a szabadkai körzeti versenyen!

K. E.

Községi magyar verseny a Hunyadiban

Acsantavéri Hunyadi János Általános Iskolában 2013. március 1-jén tartották meg a községi szintű magyar nyelvi és nyelvhelyességi versenyt, amelyen 13 általános iskola 73 tanulója vett részt. A kissé rendkívülinek mondható péntek délelőtt Szedlár Erika iskolaigazgató ünnepélyes nyitóbeszéde után énekkel és szavalattal lepték meg a megjelent tanulókat a szervezők. A verseny 10 órakor kezdődött, a versenyzőknek összesen 90 percük volt a feladatlapok kitöltésére. Talán egyik-másik korosztály számára a vártnál nehezebb feladatokat sikerült összeállítani, de összességében így is szép eredmények születtek: az 5. osztályosok között I. helyezett lett Sótanyi Bálint (I. G. Kovačić iskola), II. helyezést ért el Papp Daniella (Széchenyi István iskola), a III. helyen végzett Róka Hargita (Miroslav Antić iskola). A 6. osztályosok között I. helyezett Szabó Lóránt (Hunyadi János iskola), II. helyezett Osztronkovich

Trisztán (Hunyadi János iskola), Nagy Kinga (Kizúr István iskola) és Domonkos Dominika (Majsai Úti iskola), III. helyezett Varga Nikolett (Petőfi Sándor iskola), Darazsac Dániel (J. J. Zmaj iskola), Apró János (Október 10. iskola) és Fogas Arnold (Széchenyi István iskola). A 7. osztályosok között I. helyezett Romiç Márta (Đuro Salaj iskola), II. helyezett Vukov Johanna (Jovan Mikić iskola), III. helyezett Schell Zsófia (Petőfi Sándor iskola), Tóth Johanna (J. J. Zmaj iskola) és Székely Zsófia (I. G. Kovačić iskola). A 8. osztályosok

között I. helyezett Korhecz Réka (Miroslav Antić iskola), II. helyezett Mészáros Krisztofer (I. G. Kovačić iskola), László Roland (Október 10. iskola) és Samu Teodóra (Széchenyi István iskola), III. helyezett Lipták Ramona és Szalaji Natália (Miroslav Antić iskola). A helyezettek egyben továbbjutók is a körzeti versenyre.

Ezúton gratulálunk a tanulóknak és felkészítő tanáraiknak is a szép eredményekhez, hiszen azok háttérében mindannyiuk részéről komoly munka áll.

Mennyire vagy megbízható?

Lehet rád számítani? Megbízható személynek tartod magad? Vagy inkább a kaotikus típushoz tartozol? Most kiderítheted, hogyan tudod egyszerre érvényesíteni mindkét énedet!

1. Megígérted a barátnődnek, hogy elmész az iskolai előadására. Ám az utolsó percben vendéged érkezik. Mit teszel?

- a) Betartom az ígéreteimet. (0)
- b) Lesz még iskolai előadás... (4)
- c) Elviszem magammal a vendéget is. (2)

2. Próbáld megsaccolni az időt úgy, hogy közben nem nézel az órára! Eltaláltad a helyes időpontot?

- a) Majdnem pontosan. (2)
- b) Csak fél órát tévedtem. (0)
- c) Fogalmam sincs, hány óra lehet. (4)

3. Pénzt kérsz kölcsön az egyik barátodtól. Késel a visszafizetéssel?

- a) Lehet, de azért nem kellene folyton emlékeztetni rá! (4)
- b) Rögtön visszafizetem, amint tudom. (0)
- c) Szükség esetén még időben szólok neki, hogy csak később tudom megadni a pénzt. (2)

4. Kaptál egy időpontot a fogorvosnál, de elkésel. Hogyan kezeled a helyzetet?

- a) Nem érkezek késve, mert mindent bevetek! (0)
- b) Mit számít öt perc? Sokkal nagyobb problémák is adódhatnak az életben. (4)
- c) Felhívom, hiszen ezért van a mobiltelefonom. (2)

5. Tudod fejből is a fontos születésnapokat?

- a) Természetesen, ilyeneket nem felejték el. (0)
- b) Nem, de a naptáramban mind benne van. (2)
- c) Hát, a dátumokkal hadilábon állok... (4)

6. Szívesen olvasol a sztárok életéről?

- a) Csak ha unatkozom. (2)
- b) Egy kis pletyka csodás dolog. (4)
- c) Nem érdekelnek a pletykalapok. (0)

7. Séta közben egy csomó gazdátlan kutyát látsz. Mit gondolsz?

- a) Legszívesebben mindet hazavinném! (4)
- b) És hol van a gazdájuk? (2)
- c) Hazaviszem az egyik kutyust. (0)

Értékelés

0–9 pont: A megbízható

Mindig betartod a szavad, és rögtön ott termesz, ha szükség van rád, mindegy, hogy barátról vagy családtagról van-e szó. Vakon meg lehet bízni benned, hiszen azt vallod, hogy az ígéreteket be kell tartani, a titkokat pedig meg kell őrizni. Önzetlenség miatt sokszor előfordul, hogy háttérbe szorítod a saját érdekeidet és vágyaidat. Ne mondj azonnal igent mindenkinek, főleg, ha ez azzal jár, hogy le kell mondanod a saját terveidről. Adj időt magadnak a mérlegelésre, és bátran kérj segítséget, ha úgy adódik.

10–19 pont: A lelkiismeretes

A te ígéretedben bátran megbízhatnak a barátaid. Ha egyszer valamire igent mondasz, akkor ahhoz tartod magad. Döntéseidben azonban szem előtt tartod a saját igényeidet is. Pontos mérlegelés előzi meg a döntéseidet, és ha valamit nem tudsz betartani, azt őszintén közlöd a másikkal. Napjaidat ügyesen és átgondoltan szervezed meg, jó az időérzéked. Próbálg meg spontánabban élni, nem kell mindig mérlegelni! Vigyél egy kis játékosságot az életbe, így a környezeted számára is emberibbnek fogsz tűnni.

20–28 pont: A kaotikus

Te egy szeretnivaló, de szétszórt személy vagy. Temperamentumos, humoros és spontán. A családod és a barátaid is szívesen mókáznak veled, mert mindig van hozzájuk egy kedves szavad. Megbízhatóság szempontjából azonban nem mindig lehet száz százalékgig számítani rád, időérzék hiányában ugyanis könnyen elúszol. Ha szükség van a segítségedre, rögtön igent mondasz, mert jószívűséged ezt diktálja. Legyél körültekintőbb, amikor valamit elvállalsz. Szervezd meg a napjaidat, így semmiről sem fogsz megfeledkezni!

„Kedves Bizalma sorok!

Egy nagyon boldogtalan hetedikes lány vagyok. Az én gondom is a fiúkkal kapcsolatos, méghozzá az idősebb fiútestvéremmel, aki két évvel idősebb nálam. Szégyellek az utcára kimenni, mert állandóan bánt a barátai előtt, megaláz, sérteget, hülyévé tesz előttük. A múltkor nem hagytam annyiban a dolgot, és csúnyán összevesztem vele, megmondtam neki, hogy most már szálljon le rólam, hagyjon békén, mert tőle már normálisan élni sem lehet. Annyira dühös volt emiatt, hogy nagyot lökött rajtam. Nem merek kimenni a házból, csak amikor suliba megyek, csupán azért, mert félek, mit fog csinálni, ha házon kívül összefutunk. A szüleimnek nem szólók semmit sem, mert ők mindig a pártján vannak. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, mert már arra is gondoltam, hogy elköltözők otthonról.

Válasz:

Kedves Törpilla!

Nehéz helyzetben vagy, még akkor is, ha tudjuk, hogy testvérek között gyakoriak a „testvéri” veszekedések, hisz a testvérféltékenység, ami a kistestvér születésekor előbújik, nem múlik el az évekkel, és ha még összekeveredik az önbizonyítással, ilyen és hasonló helyzeteket szül, mint a te esetedben. A testvéredtől semmiképp sem szabad félned, vagy legalábbis ne mutasd azt ki, és ne büntesd magadat azzal, hogy ki sem mész a házból. Nagy a valószínűsége, hogy valamilyen önértékelési problémája van a tesódnak, és a figyelmet, a társak elismerését nem a legjobb módon próbálja kivívni. Nem szabad az egészből kihagynod a szüleidet sem. Feltétlenül beszélj velük a testvéred viselkedéséről, és kérd meg őket, hogy védjenek meg tőle. Ha kell, üljön össze a családi kupaktanács. Itt mindenki elmondhatja, hogyan látja és éli meg a problematikus helyzetet. Beszéljétek meg, hogy a továbbiakban kinek mi a dolga, mihez kell, hogy tartsátok magatokat, milyen viselkedést vártok el a család tagjaitól. Húzz tornapítót és sétára föl a barátnőkkel, osztálytársakkal. Biztos, hogy jobban fogod érezni magad, mint a szobádban bezárkózva. Szégyenérzetnek pedig nincs helye, mert az emberek nagy része tudja, mi a provokáció, mi az igazság, mi a helyes viselkedés. Ha meg lecsitulnak a dolgok, próbálj meg vele újra beszélgetni, még akkor is, ha most óriási űr tátong köztetek, mégis egy család tagjai vagytok, testvérek.

„Kedves Bizi!

Nyolcadikos lány vagyok. Fél éve járok egy fiúval, aki a szomszédos faluban lakik. Amikor csak tehetjük, találkozunk, de a kapcsolatot inkább chatten keresztül tartjuk, meg üzenetезünk. Úgy érzem, nagyon jól megvagyunk, de az utóbbi időben mind jobban zavar, hogy állandóan a szomszédságában lakó lányról mesél nekem, akivel kicsi koruk óta ismerik egymást. Hogy ezt csinált, meg azt csinált, milyen jó fej, meg hogy milyen jó barát. Már mondtam neki, hogy ez nekem nem tetszik, de csak nevetett egyet, és azt mondta, hogy nincs okom a féltékenységre. Jó lenne, ha lenne valaki, akit megkérdezhetnék, hogy mi is történik közöttük?! Úgy tűnik, az a lány fontosabb neki, mint én. Kérlek, segíts!

M. M.”

Válasz:

Kedves M. M.!

Minden kapcsolatban, még a barátságban is, alapvető a BIZALOM. Ha ez a bizalom megingott, bármilyen okból és módon, például amikor felbukkan egy harmadik neve, akkor meg kell húzni a vészhangot. Ha köztetek különben minden O. K., ha mindent meg tudtok beszélni egymással, akkor nem kell, hogy zavarjon, hogy van nőnemű is a barátai között. Érthető az is, hogy nyugtalan vagy, ha személyesen nem ismerkedtél meg azzal a szomszéd lánnyal, és a fantáziád 100-al működik azzal kapcsolatosan, hogy mi is történik közöttük. Ezért megkérheted a fiút, hogy ismertessen benneteket össze. Ekkor meglátod majd, hogyan reagál erre a kérésre, és azt is megtudod, hogyan viselkednek, amikor együtt vannak. Ha valóban barátok, akkor ezt te is érezni fogod. Lehet, hogy ti ketten is barátnők lesztek majd. Tehát beszéljétek meg egy közös találkozást, és remélhetőleg tisztázódnak majd a dolgok, vagy így, vagy úgy! Mindenesetre, tudni fogod, hányadán is állsz, és ami az egészben a legfontosabb, még akkor is, ha nem maradtok utána együtt a fiúval.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy nyolcadikos lány vagyok, és úgy látom, hogy a gondom nem is olyan nagy, de azért mégis érdekel a véleményed. Nem tudom miért, de a bőröm rettentően fehér, nyáron sem barnulok le, és nagyon érzékeny. Sápadt is vagyok, és mivel nagyon szeretem a fekete színt az öltözködésemben, a többiek már elkezdtek „vámpirozni”. Minden cuccom fekete. A barátaim elfogadnak olyannak, amilyen vagyok, de sokan piszkálnak emiatt. Nem szeretnék lemondani a stílusomról mások miatt, de nem szeretem, ha csúfolnak. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Hófehérke”

Válasz:

Kedves Hófehérke!

Ha te jól érzed magad a saját bőrödben, akkor nem kell, hogy zavarjon, mit mondanak és tesznek azok, akik nem állnak közel hozzád. Ha ez az „imidzsed”, és a stílusod olyan sokat jelent neked, maradj meg mellette, hisz sokan vannak, akik szeretik az egyediséget, azt hogy különböznek a többiektől. De nem szabad megengedned magadnak, hogy rabja legyél a stílusodnak, és akkor is, ha néha valamilyen más színt is szeretnél magadon, mégis a fekete mellett maradj. Ne feledd, hogy a színeknek gyógyító erejük is van. Megesik, hogy olyankor, amikor nagyon magunk alatt vagyunk, földob bennünket egy piros pulcsi vagy egy narancssárga kendő, vagy ha izgatottak vagyunk, megnyugtat bennünket a sötétkék blúz vagy póló. Ezért időnként nem árt, ha valami színes darabot is magadra veszel. Nem kell, hogy rikító zöld, sárga vagy pink színű kabát, pulóver legyen az, elég, ha egy érdekes bross, sál, kiskendő, hajfogó, deréköv teszi vidámabbá a ruházatodat, derít jókedvre. Még többet érnek ezek a részletek, ha a saját kezdeddel készíted el őket, persze, ha van hozzá érzéked. De aránylag olcsón is hozzá lehet jutni ezekhez a színes adalékokhoz. Ha viszont egészségügyi okból aggaszt a fehérség, legjobb, ha meglátogatod a kiválasztott orvosodat, és egy vérkép már választ is ad arra, hogy rendben van-e az egészséged.

Hogyan bánj a pénzzel?

Kifolyik a pénz a kezeid közül? Felesleges dolgokra szőrod, és amikor tényleg szükség lenne rá, akkor egész biztosan nincs egy vasad sem? Sokan küszködnek ezzel a problémával a felnőttek körében is. A legjobb, ha minél előbb megtanulod megbecsülni és használni a pénzt. Nézzük hát, hogyan oszthatod be a pénzed!

Mire mennyit?

Tiniként általában csak a pluszdolgokra, kiegészítőkre kell szánni a zsebpénzből. Így nem kell annyira spórolnod, hiszen nem alapfeltétel, hogy kenyeret és tejet is tudjál venni, mert azt valószínűleg megveszik a szüleid. Ennek ellenére nem árt, ha megtanulod megbecsülni a pénzt. Számolj csak utána egyszer, milyen sokat költenek a szüleid csak az étkezésre! Egy hétre is örült öszszeg jöhet ki, nemhogy egy egész hónapra!

Ennek ellenére az étkezésen spórolni nem a legszerencsésebb, hiszen ez az egyik legfontosabb dolog, amire pénzt költünk. Arra persze odafigyelhetsz te is, hogy az akciók alapján vásároljatok, mert bizony egy idő után sokat számít a 20 dinár különbség is!

Ezt természetesen a saját vásárlásaid során is alkalmazhatod. Tehát ha tudod, hogy a vásárolt uzsonnád dupla annyiba kerül, akkor készítsd el otthon!

Hogyan spórolhatok még?

– Nem várhatod el a szüleidtől, hogy csak márkás ruhákba öltöztessenek. Sokszor ugyanis ugyanazt a minőséget veheted meg olcsóbban is, csak az egyiknek van egy felirat a címkén, a másikon meg nincs. Úgy már rendben van a dolog, ha te is adsz valamennyit a zsebpénzedből a kiszemelt darabért, de a szüleidtől nem várhatod el, hogy minden kívánságodat teljesítsék.

– Kamaszkorban sokszor élünk át olyan hullámokat, amikor bármit megtennénk azért, hogy a miénk legyen az, ami éppen divatba jött. Érdekes azonban elgondolkodni, hogy az adott tárgy, ruha vagy bármi akkor is kellene-e, ha nem éppen erre fájna mindenki foga? Ne csapj le azonnal minden újdonságra, hanem várj egy kicsit! Ha valóban szükség van rá, akkor egy hét múlva is kelleni fog még.

– Sok szülő és nagyszülő is gondban van, ha ajándékvásárlásról van szó. Ha tehát

közeleg egy ünnep, akkor inkább kérd ajándékba az áhított terméket!

Oszd be!

A legjobb, ha a zsebpénzeddel leülsz a naptárod elé, és megnézed, mire lesz szükséged. Ebben a hónapban lesz a barátnőd születnapja? Neked sem ártana egy új szájfényt vened...

Számold össze, mi az, amire egész biztosan költened kell, mi az, ami fontos, de nem létszükséglet, és mi az, ami bőven ráér a jövő hónapban is. Eszerint oszd be a zsebpénzed, a maradékot pedig tedd félre!

A takarékoskodás a te érdeked is!

Nemcsak a szüleid dolgát könnyíted meg, ha nem szőrod a pénzüket. A saját javadra is válik, ha felnőtt korodra megtanulsz félretenni, és csak a valóban hasznos dolgokra költeni.

A tinikor természetes velejárója, hogy egyaránt keresed a külső és belső stílusodat. Na de mégis mire kell ügyelned, amikor éppen tudatosan készülsz változtatni rajta?

Frizura

Manapság már szinte természetes, hogy valaki egészen fiatalon festi a haját, akár teljesen eltérő színre, mint amivel a sors megáldotta. Az első hajfestés előtt azonban sokkal jobb, ha kikéred a fodrászod véleményét, és rábízod a munkát, mintha otthon állnál neki kísérletezgetni. Lehet, hogy minden vágyad

Kamaszkori stíluskeresés

a vörös hajszín, de ha az téged nagyon sápasztana, akkor nyilván nem éri meg a változtatás. Ellenben néhány árnyalattal eltérő, csillogó szín feldobhatná a hajkoronádat. Ha pedig néhány új trükköt is bevetsz a frizurakészítés során, garantált a pozitív változás. És persze az sem utolsó, hogy sokkal természetesebben és szebben fogsz mutatni, mintha a szivárvány minden színében pompázna a hajad. (Ez utóbbival már csak azért sem érdemes gyakran próbálkoznod, mert a sok kémiai anyaggal nagyon megterheled a hajad, így az töredezett, száraz lesz, esetleg hullani is elkezdhet. Főleg, ha egy kis hajvasalóval is rásegítesz a helyzetre...)

Különleges öltözködés

Persze nagyon jó az, ha nem foglalkozol mindig mások véleményével, de előfordulhat, hogy nem azért bámul meg mindenki, mert olyan érdekes a megjelenésed, hanem mert nagyon ízléstelenül öltözködsz, és olyan ruhákba bújsz, amik egyáltalán nem mutatnak jól rajtad.

A kamaszokat általában két véglet jellemzi: vagy nagyon is tisztában vannak azal, hogy csinosak, és emiatt öltözködnek

túl extrémén, vagy egyáltalán nem érzik jól magukat a bőrükben, és ezért kapnak bele mindenféle divathullámba.

Bizonyára rád is az fog hatni, amibe tizenévesen éppen belecsöppensz. Természetesen ez sem gond, ha sikerül a pozitív hatásokat kiválogatnod belőle, így ugyanis nem leszel egy a tucatból, hanem folyamatosan alakíthatod a saját stílusodat. Pl.: csak azért, mert alapjában véve tetszik egy stílus, még nem kell lemásolnod az egészet. Ha egyes stílusjegyeket kombinálsz a saját felfogásoddal, esetleg az aktuális trenddel, vagy azzal, amiről biztosan tudod, hogy jól áll neked, akkor te leszel az, aki stílust teremtsz, és nem sorban állva követed a többieket.

A későbbiek folyamán pedig, amikor már kialakult véleményed van az öltözködésedről, érdemes arra figyelned, hogy elsősorban az alkalomhoz és az alkatomhoz igazítsd a megjelenésedet.

Ne feledd: a kamaszkor a kísérletezgetés időszaka. Azonban nem árt önkritikát gyakorolnod annak érdekében, hogy jól érezd magad a bőrödben, és a környezetet se zavarja a megjelenéseddel.

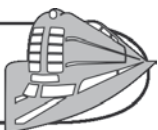
Új-Zéland fővárosa (viszont csak második legnagyobb városa), az Északi-sziget legdélebbi városa Wellington, amely egyébként az egész földkerekség legdélebben fekvő fővárosa is.

Az első európaiak egy holland hajóról pillantották meg az Északi-sziget partjait. Mit sem sejtve partra is szállt egy csónaknyi tengerész. De pechjük volt, ugyanis ők lettek az aznapi vacsora a helyi bennszülöttek „asztalán”. Ez a „húsba vágó” kaland egy időre elbátortalanította az európai hajósokat. James Cook kapitány volt a következő, aki immár angol zászló alatt kikötött a szigeten, és rögtön angol felségterületnek is nyilvánította azt. A sziget csak lassan népesült be. Az ott élő maorik kezdetben ellenségesen fogadták a „betolakodókat”, de aztán megbarátkoztak velük. 1836-ban érkezett egy James Busby nevű brit alattvaló, aki azt a feladatot kapta királyától, hogy próbálja meg kolóniává szervezni a területet.

Angol gyarmat volt

Az új gyarmat egészen addig nem került reflektorfénybe, amíg egy vállalkozó kedvű francia partra nem szállt, és azt nem ígérte a maoriknak, hogy megvédi őket a betolakodó angoloktól. Ez persze nem tettett Franciahon ősellenségének, Angliának, ezért 1840-ben egy Hobson nevű kapitányt küldtek, és kinevezték őt az új föld kormányzójának. Hobsonnak először azonban ki kellett egyeznie a maorikkal. Busbyt kérte meg a közvetítő szerepre. Majd megkötötték a waitangi szerződést, amelyben Anglia biztosította a bennszülötteket a védelemről, cserébe viszont kötelezte őket földjeik egy részének eladására. Az angolok szép lassan benépesítették a szigeteket, pontosabban a birkáik tették ezt.

UTAZZ VELÜNK!

Wellington, Új-Zéland

Új-Zéland 1947-ben vált teljesen függetlenné az angol oroszlántól. Ma az egyetlen kapcsolódási pont az Egyesült Királysággal a főkormányzó kinevezése. Ez a pozíció kb. az államelnöki posztnak felel meg, tehát inkább reprezentatív jellegű. A szabadon választott új-zélandi miniszterelnök tesz javaslatot a főkormányzó személyére, amit az angol uralkodónak jóvá kell hagynia. Ettől függetlenül az angol királynő képe látható minden helyi pénzen, csupán megszokásból.

A tenger partján fekvő város

A tenger közelsége, a hosszú tengerpart és a meredek, zöld domboldalak festői környezetet biztosítanak a városnak. A wellingtoniak túlnyomó része kevesebb mint 3 kilométerre lakik a tengerparttól.

A kis alapterületű, a dombok és a tengerpart közötti lapos területen húzódó belváros magas irodaépületeivel és szűk utcáival az üzleti és kulturális élet központja. A belváros kávézókkal tarkított, sportolási lehetőségeket kínáló vízparti sétány (Waterfront) kedvelt találkozóhely. A domboldalakon elterülő külső városrészek zöldövezeti jellegűek, keres családi házakkal, meredek utcákkal. Wellingtonban összesen 109 park és játszótér található, köztük számos nagy kiterjedésű, sétautakkal ellátott zöldterület. A legjelentősebbek a Botanikus kert, a Mount Victoria és a Karori madárrezervátum. Az öbölben található Matiu/Somes-sziget, amely hajóval érhető el a belvárosból, kedvelt kirándulóhely. A városon kívül is számos sportolásra, kirándulásra alkalmas tengerpart, természetvédelmi terület van elérhető közelségben.

Magyar vonatkozás

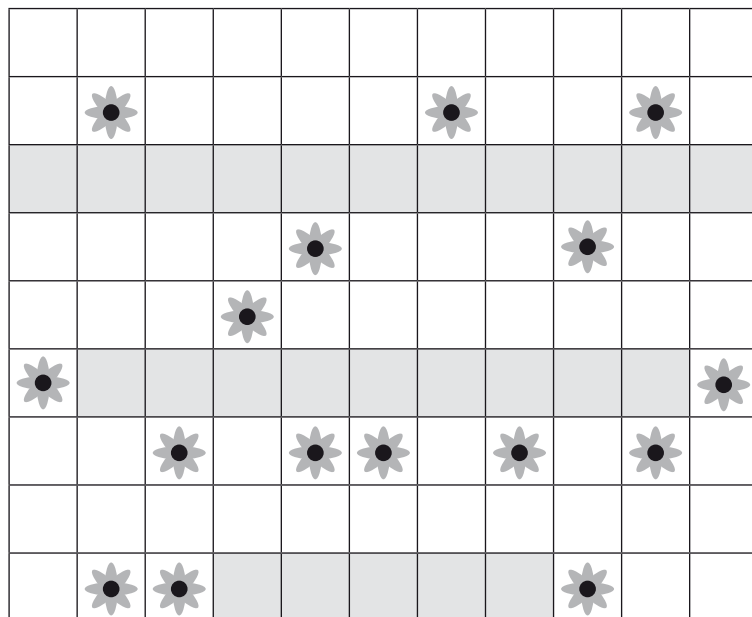
Wellingtonban kisszámú magyar közösség él. Egy részük az 1956-os forradalmat követő években érkezett Új-Zélandra, de 2000 után is számos magyar telepedett le a fővárosban. A helyi magyarok szervezete a Wellingtoni Magyar Közösség, amely Napsugár néven hírlevelet is kiad. Wellingtonban szerkesztik az új-zélandi magyarok háromhavonta megjelenő lapját, a Magyar Szót (!) is. Thorndon városrészben található a Magyar Millennium Park, amelynek létrehozását 1998-ban Szentirmay Pál akkori konzul vezetésével a helyi magyarok kezdeményezték. 2003. augusztus 20-án avatta fel Hon. Dame Silvia Cartwright, Új-Zéland kormányzója. A parkban a magyar állam által adományként küldött faragott szélekylkapu és kopjafa található.

Wellington élettel teli, pezsgő város, kulturális és művészeti fesztiválok sora követi egymást. Említésre méltó épületek: Beehive, a régi Parlament, a Nemzeti Könyvtár és a Katherine Mansfield Memorials. Találunk itt ezenkívül múzeumot, állatkertet és történelmi látnivalókat is.

M. T.-ÚMKÚ

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

– Ej, hát milyen pincér maga? – bosszankodik a vendéglős. – Már megint eltört egy pezsgőspoharat. Remélem, ez volt az utolsó!

– ...

A pincér válaszát megtudod, ha berakod az itt levő szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: ÉT, EI, KB, LA, NR, RÁ, TE, TM, ZÉ.

Hárombetűsek: LLŐ, LIM, RÓT, TEO, TIR, TRÉ, ZER.

Négybetűsek: ALFA, ALLE, ÁLEA, ELVE, ÉLNE, NIEH, ÖRÜL.

Ötbetűsek: AKNÁZ, NÓGAT.

Hatbetűsek: ELEVEN, KAMERA, MENTIE, TEKÉZŐ.

Hétbetűs: KIÜZENT.

Tizenegy betűsek: ALKALMATLAN, INTERNETEZŐ.

Betűrejtvények

1
KÚRAKÚRA

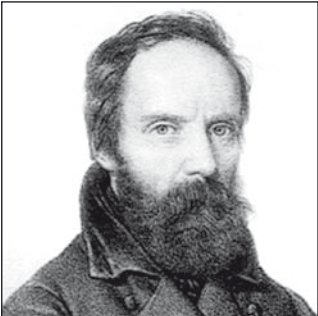
2
G
KÖRÜLMÉNY

3
ÓÓÓÓR

4
ACÉL

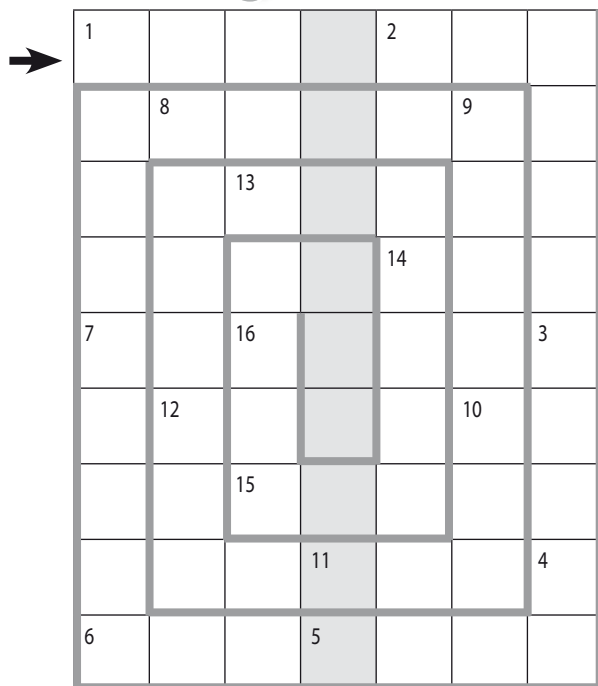
Skandináv rejtvény (10.)

Rejtvényünkben megtalálod, mit sikerült kivívnia az 1848. III. 15-én kitört pesti forradalomban a Petőfi, Jókai, Vasvári vezette tömegnek, valamint, hogy kit szabadítottak ki a börtönéből.

	LOVAS- CSAPAT	▼	KIS ÉLŐSKÖDŐK	▼	KÖTŐSZÓ	▼	GOND	▼	ÁZSIAI ORSZÁG	▼	GÓCPONT	▼	
	KÉN		...EREJE SINCS		ÓDON		ZÚZNI KEZD		DOB BETŰI		550		
1													
	FORDÍTVA MONGOL FEJEDELMI CÍM VOLT	▶			MEGTAP- ASZTALOM FORDÍTVA	▶	ÚJSZERŰSÉG	▶					
	SZÉPIRO- DALMI MŰ	▶				▶	ÚGY MINT	▶					
							FÉLTÉKENY	▶	ESZÉK	▶		MOLIBDÉN	▶
								▶	KILOGRAMM	▶		LOP	▶
2	TEMPUS	▶											
	SÉRT	▶	NORVÉGIA	▶	ZENEI HÁRMAS	▶				FORDÍTVA TÖRZ ÉRZÉK- SZERV	▶		
		▶		▶									
					A TETEJÉRE LÉPNI KEZD	▶	ZENÉBEN LASSAN FÉL ÖT	▶			KÜLFÖLDI HIR- ÜNÖGYKSÉG	▶	SUGÁR
	NORD	▶	TELJESÍTI IGEN OLASZUL	▶									
	C. S. R.	▶			SUNYI PÁROSAI SVÉD- ORSZÁG	▶	TEMPUS	▶	ILYEN LAKÁS IS VAN	▶			
							HIDROGÉN	▶	50	▶			EZ
											ÉLETE	▶	

Csigavonalban

Meghatározások: 1. Bánati helység, 2. Sétál, 3. Libabeszéd, 4. Ásít, 5. Rövidnadrág, 6. Bácskai helység, 7. Postai küldemény, 8. Női név, 9. Mezőgazdasági, 10. Tolvaj, 11. Ilyen az öreg fa, 12. Sódar, 13. A mór is ez, 14. Mamlasz, 15. Fordítva a fa ellensége, 16. Varázsló.

Töltsd ki az ábrát. Minden szó utolsó betűje közös a következő szó első betűjével. A kiemelt oszlopba a következő találós kérdésre adott válasz kerül:

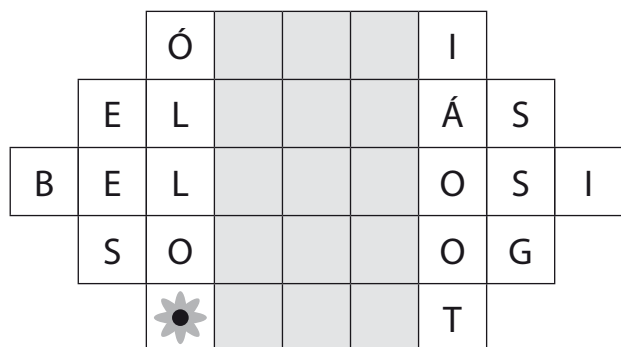
Hogy hívják a vezető elefántot?

SZ	E	N	D	
	L	M	É	
	Y	E	L	
	I	B	O	
	E	R	O	
	L	E	N	
	E	R	M	
	M	E	L	
	Ö	P	K	

Se eleje,
se vége

Pótold a hiányzó betűket mindkét oldalon. A kiemelt oszlopokban Mikszáth Kálmán egyik regényének címe alakul ki.

Szóbetoldó

Keress olyan szót, amelyet mind az öt sorba be tudsz illeszteni úgy, hogy mindegyikben értelmes szót kapj.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűpótlás

1	2	3
E	L	P
S		A
Ő	E	T

EEEIKŐPR AÁÁDLRTU AAAKÓPRR

Helyezd el a megadott betűket az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintes és függőleges irányban is egy-egy értelmes, hárombetűs szót kapj.

Anagramma

EZÜST
ELMÉK
ÁLMOS
TAKAR
BÖGRE
PAKOL
OLDAL

Rendezd át az ábra melletti szavak betűit, és az új értelmes szavakat írd be a rácsba. Ha jól csináltad, akkor a kiemelt oszlopba a következő találós kérdésre adott válasz kerül: Édesanyád gyermeke, s neked mégsem testvéred. Ki az?

A 9. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Az idézésben az áll, hogy a védelemről magamnak kell gondoskodni.

Betűrejtvények

1. nőnap virág,
2. Rebeka,
3. aranyérem,
4. pad alá került

Keresztszavak

Vízszintesen: varázsige; erős, izmos; alpnézet
Függőlegesen: almás pite; kiszinezi; megszépül

Anagramma

– Éppen ezért.

Ötből hat

Tímea

Szólásmondás

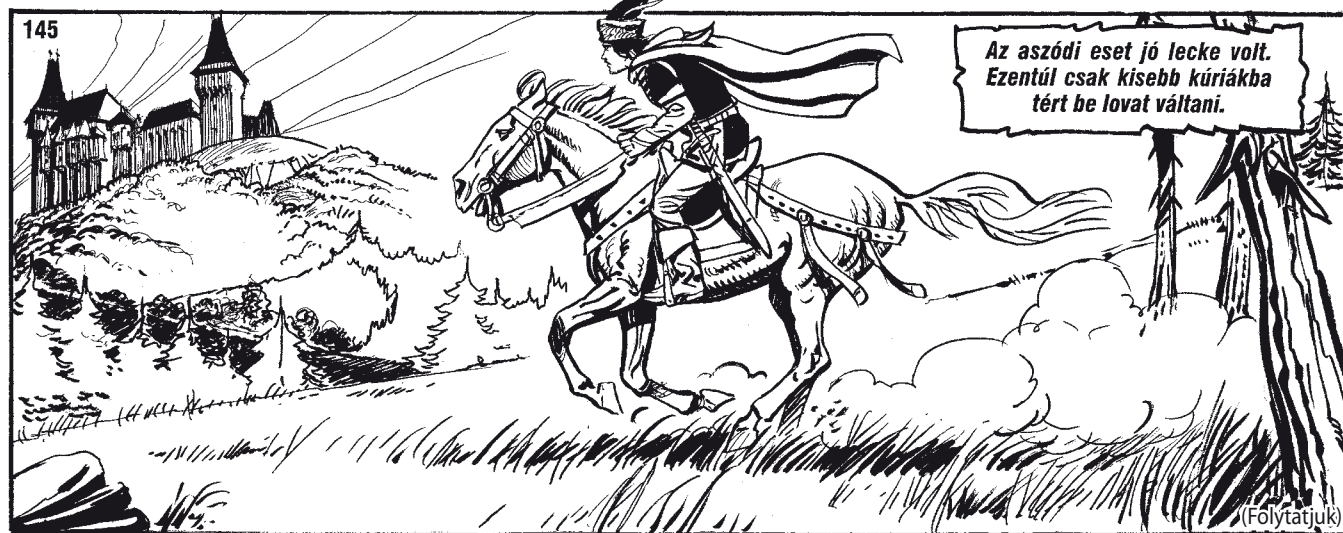
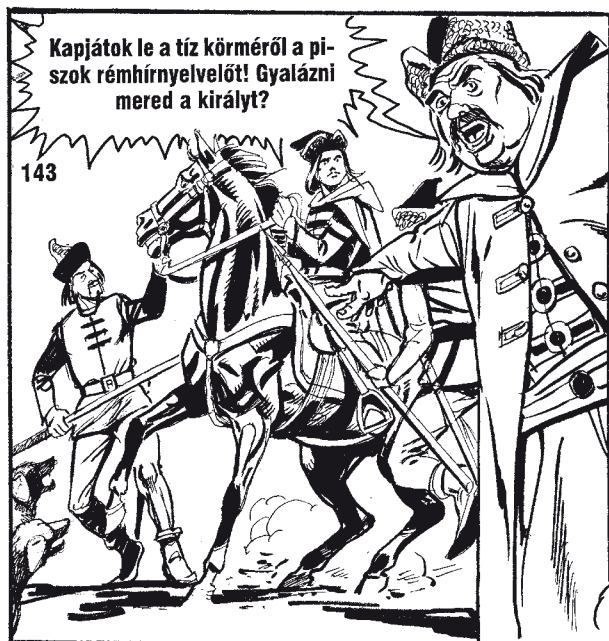
1. Nem árulok zsákba macskát.
2. Itt a kezem, nem disznóláb.
3. Bámul, mint borjú az új kapura.

A 8. skandináv rejtvény megfejtése:

Gutenberg Johannes, Biblia
Könyvjutalmat kap:
Sóti Márton, Orom

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Léteznek olyan versenyek és sportok, amikről ritkán hallunk, ezért örültebbnek tűnnek az eddig megszokottaknál. Ezek a különös versengések is éppen olyan szórakoztatóak a sportok kedvelőinek, mint a tévében gyakrabban közvetített ágazatok.

Ember vs. ló

Az eseményt először 1980-ban rendezték meg, és nyíltan az volt a célja, hogy kiderítse, vajon képes-e egy ember hosszútávfutásban legyőzni egy lovat. Azóta is megrendezik minden évben Walesben, ezt a nem túl fair megmérettetést.

Feleségcipelés

Először Finnországban találkozhattunk ezzel a sporttal, de napjainkra kezd egyre közzismertebb lenni. A férfiak párjaikat cipelve szaladnak végig egy akadálypályán, és az nyer, aki a legjobb időt futotta. Az eredeti eukonkanto győztesének díja annyi sör, amennyi a felesége súlya.

Mocsári snorkeling

Ennek a különös versenynek is Wales ad otthont évenként. A versenyzők egy hosszú árkon úsznak végig, ami egy lápvídigén

ZSIBONGÓ

A világ legkülönösebb sportjai

van. Az úszásban akadályozza őket a sűrű, sáros víz, a növények, és mivel békatalp van rajtuk, nem alkalmazhatják a hagyományos úszási technikákat. Nagyon kell vigyázni, mert ebből a vízből egyetlen korty is elég, hogy a legedzettebb versenyzők is öklendezni kezdjenek.

Toe wrestling

A toe wrestlinget magyarra nagyjából lábfejszkandernek lehet fordítani. '76-ban, az angliai Derbyshireben rendezték meg az első ilyen bajnokságot.

Octopush

Ez a játék voltaképpen víz alatti hoki. Apró ütőkkel próbálják a korongot a másik kapujába juttatni a bűvárszeműveges sportolók. Valószínűleg azért nem népszerű annyira, mint a vízilabda, mert ilyen meccseknél a lelátókról szinte semmit sem lehet

látni a történésekből. De víz alatti kamerákkal kiválóan közvetíthető.

Sakkbokszz

A tizenegy menetes összecsapás négy perc sakkkal kezdődik, amit két perc boksz követ, és amikor a gong megszólal, a versenyzők leülnek sakkozni. Érdekes látni az ilyen meccseket, hiszen azok, akik az imént még püfölték egymást, pár perc múlva már az intelligenciájukkal próbálnak egymás fölé kerekedni.

Sajtgurítás

Ez egy egyszerű sport. Legurítanak egy sajtót a domboldalról, az emberek pedig utánairamodnak. Aki nyer, azé a sajtó. A sajtónak egy másodperces előnye van, de szinte lehetetlen elkapni, mert a lejtő aljára már akár több mint 100 kilométer per órával is száguldhatsz.

Óriástök verseny

Ez a verseny voltaképpen arról szól, hogy a résztvevők kivájt tökökben áteveznek a Pezaquid-tavon. Ezek a hatalmas tökök viszont nem olyan engedelmeseek, mint egy csónak. Ráadásul, ha túl keveset faragnak ki a belsejükből, akkor nehezek lesznek, ha túl sokat, akkor kilyukadhatnak, megrepedhetnek, elsüllyedhetnek.

Hasznosítsd újra a műanyag palackot!

Aösszegyűlt műanyag palackokat egy kis környezettudatossággal és kreativitással újra tudod hasznosítani. Akár a lakáson belül is találhatsz nekik új helyet és szerepet.

Gyerekszobában

Többrekeszes ceruza- és ecsettartót is könnyedén készíthetsz a palackokból. Különböző szélességű palackoknak vágd le a szűkülő részét, az alsó felét reszeld le,

nehogy veszélyt jelentsenek, majd ragaszd egymáshoz őket.

Kreatív készlet

Ha szeretsz festegetni, akkor egészen biztosan szükség lesz kisebb tálkákra, amelyekben a festékeket egymással vagy vízzel összekeverheted. Ezt a műanyag palackok alacsonyan vágott alsó részéből készítheted el, sőt ha magasabbra vágsz néhányat, abban kimoshatod az ecsetet is.

Smink

A sminkcsetek, -ceruzák és más sminkeszközök tárolására is alkalmazhatod a ceruzatartós módszert. A palackok nyakát akár különböző magasságokban is levághatod, így megfelelő méretűek lesznek a különböző kellékek számára.

Cserép helyett

A kertben vagy a szobanövényeknél kiválóan hasznosíthatóak a műanyag palackok.

A műanyag palack alsó részét töltsd meg földdel, és ültess bele szobanövényt.

Lehetőségek

A lehetőségek tárháza szinte végtelen, és tényleg igaz, hogy a kivitelezési lehetőségeknek csak a kreativitásunk és a szándékunk szab határt.

Érdeemes meglátni egy műanyag palackban rejlő lehetőséget is, hiszen így egyszerre lehetsz környezettudatos, és biztosíthatsz magadnak kreatív elfoglaltságot is.

Repülő csészealj

- Hisz ön a repülő csészealjakban?
- Hát persze!
- Látott is már repülő csészealjakat?
- Mióta elváltam azóta nem.

Kutya

Kohn el akar adni egy kutyát Grünnek.
 - Nagyon ügyes kutya - bizonykodik Kohn. - Akkorát ugrik, mint a Gellérthegy.
 Grün megveszi a kutyát, de másnap már panaszkodik:
 - Becsaptál Kohn, ez a kutya egyáltalán nem ugrik.
 - Miért? A Gellérthegy ugrik?

Karatézó karalábé

Megy a Karatézó Karalábé a kertben, találkozik a paradicsommal, és jól összeveri. A paradicsom megkérdezi:
 - Hát te meg ki vagy?
 - Én vagyok a Karatézó Karalábé.
 Megy tovább, találkozik a paprikával, azt is jól összeveri, és az is megkérdezi:
 - Hát te meg ki vagy?
 - Én vagyok a Karatézó Karalábé.
 Megy tovább, szembe jön vele egy alak. Jól összeveri a karalábét. A karalábé nagy nehezen, nyögdecselve megkérdezi:
 - Te meg ki vagy?
 - Én vagyok Krump Lee!

Csak a felét!

A skótot éjjel a sötét utcán megállítja egy rabló:
 - Száz font vagy az életed!
 - Tessék, itt van ötven, úgyis félholt vagyok az ijedségtől.

A beteg feleség

- Hogy van a feleséged?
- Beteg.
- És veszélyes?
- Ilyenkor nem, csak ha egészséges.

Sebességkorlátozó tábla

Egy férfi száguldozik az új autójával. A rendőr megállítja:
 - Uram, nem olvasta a sebességkorlátozó táblát?
 - Micsoda? Olvasni ilyen sebesség mellett?

Lusta tűzoltók

Cseng a telefon a tűzoltóságon.
 - Jöjjenek azonnal, kigyulladt a házam!
 - Próbálta már vízzel lelocsolni?
 - Igen.
 - És sikerült eloltani?
 - Nem.
 - Akkor fölösleges kimennünk, mi is csak ezt tudnánk csinálni.

Balhé

Bemegy egy fickó a kocsmába, és oda szól a csaposnak:
 - Egy sört gyorsan, mielőtt kitör a balhé!
 A csapos kicsit meglepődik, majd odagurít egy sört. Kis idő múlva megint odaszól a vendég a csaposnak:
 - Még egy sört gyorsan, mielőtt kitör a balhé!
 A csapos már kezd pánikba esni, de azért odaad még egy üveggel. Mikor harmadszor is sört kér a vendég, megkérdezi tőle:
 - Bocsánat uram, de előbb talán fizessen...
 Erre a vendég:
 - Na, kezdődik a balhé...

Bicikliző paraszt

A paraszt bácsi biciklizik, megállítja a rendőr.
 - Uram, meg kell, hogy bírságoljam, mert ittasan kerékpározik, nincs lámpája, laza a kormány... 5000 dinár a büntetése.
 Erre elkezd nevetni a paraszt, a rendőr nem bírja szó nélkül, és megkérdi:
 - Hát most meg mit nevet?
 - Mögöttem jön a Sanyi, de neki még biciklije sincs, ő mit fog fizetni...

Rosszaság

A tanító néni felszólítja egyik tanítványát:
 - Hallom Pisti, hogy otthon megint rossz fát tettél a tűzre!
 - Tanító néni, nem is igaz! Hiszen már hetek óta egyáltalán nem is fűtünk!

Előny

- Ha húsz kifli hatszáz dinár, mennyibe kerül egy?
 - Harminc dinárba - feleli Pistike.
 - Helyes, hogy jöttél rá?
 - Még a szünetben vettem egyet.

Csontváz

Biológiórán a tanár egy csontvázat helyez az asztalra.
 - Ki akar felelni?
 - Ééén! - jelentkezik Pistike.
 - Na jó, Pistike. Gyere! Mi ez itt?
 - Egy csontváz.
 - Milyen csontváz?
 - Állati.
 - Milyen állat?
 - Hát amelyik meghalt.

- Ugye most viccel?

- Elnézést, Kovács úr, de néhány kolléga úgy gondolja, hogy az előléptetése a fejébe szállt.

Kikosarazás

A földből két gilisztavég áll ki. Így szól az egyik a másikhoz:

– Mintha már láttalak volna valahol. Nagyon mély benyomást tettél rám. Mondd, nincs kedved meginni velem egy kávé?

– Ne fáraszd magad. Én vagyok a másik vége.

Sejtés

– A papagájod éppen most repült el! – mondja az anyja a fiának.

– Sejtettem, hogy így lesz – sóhajt nagyot a gyerek. – Tegnap a földrajzlecke közben a vállamra repült, és nagyon tanulmányozta a térképemet!

Ki kicsoda?

Petronellának a családi fényképalbumot mutogatja az anyukája.

– Ki ez a göndör hajú sportos hapsi itt melletted, anyu? – kérdezi a kislány.

– Ki más, hát az apukád, kicsim.

– Az apukám? – A gyerek töprengve néz maga elé, aztán azt kérdi: – Akkor ki az a kövér, kopasz bácsi, aki most nálunk lakik?

Az oroszlánvadász

Nagypapa dicsekszik az unokájának a vadászsikereiről. A gyerek lát egy nagy oroszlánbőrt a falon.

– Nagypapa, hogy ejtetted el ezt az oroszlánt?

– Az úgy volt, hogy megláttam lapulni a bokorban. Mögéosontam, rávettem magam, és agyonszúrtam. Mindezt egy szál késsel!

– És a feje miért nincs a falon?

– Ja, mert az már hiányzott.

Félelem

A fogklinika egyik orvosához néha a városi börtön elítélteit is elviszik kezelésre. Éppen két fegyőr kísér be egy megbilincselte rabot a rendelőbe, amikor az egyik kislány odasúgja az anyukájának:

– Ez a bácsi nagyon félhet a fogorvostól!

Éjszaka a börtönben

Éjszaka a börtönben. Halk suttogás:

– Maga miért van itt?

– Tíz éve.

– Jó itt magának?

– Nem!

– Hajlandó velem megszökni ma éjjel?

– Nem.

– Miért?

– Mert én vagyok a börtönőr...

Körözött bűnöző

A kisiskolások ellátogatnak a rendőrségre, hogy megismerkedjenek a rendőrök munkájával. A folyosón, a falon lóg egy körözött bűnöző fotója. Móricka odafordul az egyik rendőrhöz:

– Tessék mondani, ki az a bácsi ott?

– Az egy körözött bűnöző, akit szeretnénk elkapni – feleli a rendőr.

– Hát akkor miért nem fogták el akkor, amikor lefényképezték?

Papagáj

Az állakereskedésben egy vevő papagájt szeretne vásárolni.

– Két papagájunk van, de csak párban adom őket – mondja az eladó.

– Miért?

– Mert az egyik csak olaszul tud, a másik meg a tolmács.

Döglött ló

Csörög a telefon a rendőrségen. Felveszi a rendőr:

– Halló. Tttt-találtam eegy dd-ddddöglött lolovat.

– Hol találta?

– A pepepppee...

– A Petőfi-hídnál?

– Nem, haahaannnem a ppppee...

A rendőr nem bírja tovább, és leteszi. Tíz perc múlva újra csörög.

– Tttt-találtam eeegy dd-ddddöglött lolovat.

– Hol találta?

– A pepepppee...

– A Petőfi-hídnál?

– Nem, haahaannnem a ppppee...

A redőr megint leteszi. Három óra múlva újra csöng a telefon.

– Hahalló. Tattaláltam egy dddöddöglött lolovat.

– Hol találta?

– A peppppe...

– A Petőfi-hídnál?

– Nnnnem, ddddede odahúztam!

Ezt látni kell!

– Hol lehet megnézni a zsiráfot? – kérdi az állatkert egyik gondozójától egy csapatnyi gyereket terelő asszony.

– Sajnos elkéstek, mert a zsiráfot csak négy óráig láthatják!

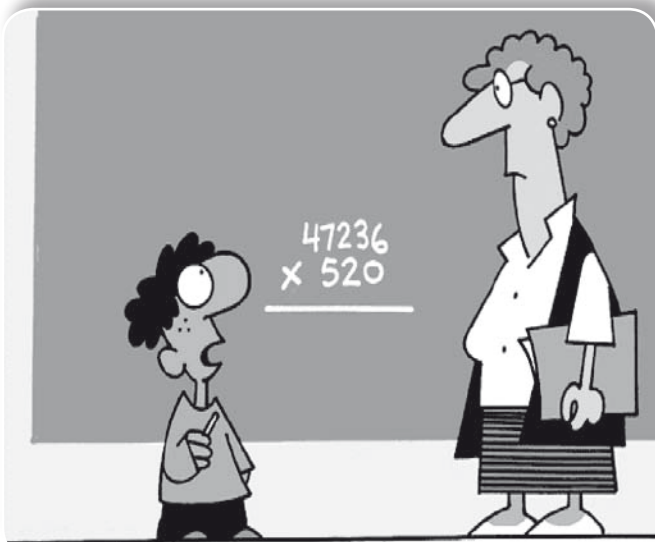
Az asszony könnyörögni kezd:

– Nem lehetne valahogy mégis? Kétszáz kilométert buszoztunk a harminc gyerekkel, hogy lássuk...

– Micsoda? Ez a sok gyerek mind a magáé?

– Igen.

– Na, akkor várjanak csak!... Mindjárt hozom a zsiráfot, mert ezt neki is látnia kell!

– Nincs már így is elég probléma a világban?

– Nyugodj meg, majd kinövi...

A plevni (Bulgária) Partners expo szervezésében az idén is meghirdették a méhészek nemzetközi találkozóját. A februári találkozó kísérő rendezvényének egyike a nemzetközi jellegű rajzkiállítás volt. A szabadkai EmArt Műhely növendékei közül Szobonya Dávid bizonyult a legsikeresebbnek. Alkotását 2. díjjal jutalmazták.

Körüljárhatjuk a Pí-t

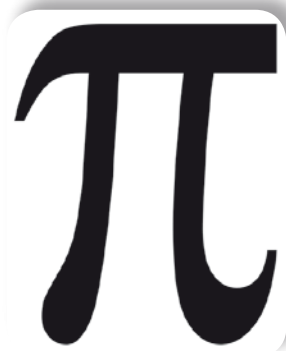
3.14 – A Pi világnapja. 1989-ben Larry Shaw amerikai fizikus a San Franciscó-i tudományos múzeumban, az Exploratoriumban rávette néhány kollégáját, hogy március 14-én járkáljanak körbe-körbe, aztán egyenek egy pitét. A pi-napnak elnevezett rendezvényt a következő évben is megismételték, a kezdeményezéshez más intézetek is csatlakoztak, és néhány éven belül nemzetközi ünnep lett.

A π (pi) egy a matematikában és fizikában használt valós szám, értéke egészen pontosan nem meghatározható. A Pi a kör kerületének és átmérőjének hányadosa. Mivel irracionális szám, tízedestört alakja végtelen,

számjegyei nem ismétlődnek periódikusan. Archimédész görög tudós 22/7 alakban használta. Közelítő értéke: 3,14159265358979323846 26433832795028841971 6939937510...

Leggyakrabban a kör kerületének kiszámításánál használják, az egységnyi sugarú kör kerülete pi, kerekítve 3,14. Ez bármilyen kör esetében igaz.

A görög π betű a pí (perimetrosz, azaz kerület) szót rövidíti. Ezt a jelölést először William Jones használta 1707-ben, majd Leonhard Euler által 1737-ben lett igazán ismert. A pí ritkábban Ludolph-féle számnak is nevezik, a német matematikus, Ludolph van Ceulen tisztele-

tére, aki a pínek minél több tizedesjegyet próbálta meghatározni. Számítógéppel nagyjából 2,7 trillión számjegyű pontossággal számolták ki az értékét, ami annyit jelent, hogy ha másodpercenként 1 számjegyet írnánk le, akkor 49 000 évig folytathatnánk. A pí értéke egymillió tizedesjegyre kiszámolva itt látható: <http://www.piday.org/million/>

Anyanyelvi verseny

A Szerbiai Oktatási Minisztérium és az Újvidéki Egyetem Magyar Tanszéke 2013. március 1-jére tűzte ki a községi anyanyelvi versenyek lebonyolításának időpontját a magyar nyelvet anyanyelvi szinten tanuló felsős diákok számára Vajdaság területén.

Zombor községben jelenleg öt helységben folyik magyar tannyelvű oktatás felső tagozaton (is): Bácsgyulafalván, Bezdánban, Doroszlón, Nemesmiliticsen és Zomborban. A felsorolt településekről huszonegy diák jelent meg ezen a napon délelőtt 10 órakor a bezdáni Testvériség-Egység Általános Iskolában, ahol Zveng Mária igazgatónő fogadta őket.

A versenyzők által kitöltött feladatlapok pontozása után az eredmény a következőképpen alakult:

Ötödik osztályosok (négy résztvevő)

1. hely: Balla Réka, Petőfi Sándor iskola, Doroszló.
2. hely: Kiss Edina, Testvériség-Egység iskola, Bezdán.
3. hely: Oláh Renáta, Testvériség-Egység iskola, Zombor.

Hatodik osztályosok (öt résztvevő)

1. hely: Galac Zsófia, Testvériség-Egység iskola, Zombor.
2. hely: Mándity Lidia, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva. Brindza Mátyás, Petőfi Sándor iskola, Doroszló.
3. hely: Süge Botond, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva.

Hetedik osztályosok (nyolc résztvevő)

1. hely: Tibor Antónia, Testvériség-Egység iskola, Bezdán.
2. hely: Uri László, Testvériség-Egység iskola, Zombor.
3. hely: Langbajn Leonárd, Testvériség-Egység iskola, Zombor.

Nyolcadik osztályosok (négy résztvevő)

1. hely: Major József, Testvériség-Egység iskola, Bezdán.
2. hely: Bagi Brigitta, Testvériség-Egység iskola, Nemesmilitics.
3. hely: Égető Ádám, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva.

A következő fordulóra: a körzeti nyelvtanversenyre, a minisztériumi versenykalendárium szerint március 22-én kerül sor.

B. I.

POSZTERÜNKHÖZ: Az Anti Fitness Club posztert Darazsac Dianna kérte.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szek@jopajtas.info